

Upravitelj: Ljubljana, Knažjeva
ulica 5. — Telefon št. 3122, 3123,
3124, 3125, 3126.
Inseratni oddelk: Ljubljana, Selen-
burgova ul. — Tel. 3492 in 2492.
Podružnica Maribor: Gosposka ulica
št. 11. — Telefon št. 2455.
Podružnica Celje: Kocenova ulica
št. 2. — Telefon št. 190.
Podružnica Jesenice: Pri kolodvoru
št. 100.
Podružnica Novo mesto: Ljubljanska
cesta št. 42.
Podružnica Trbovlje: v hiši dr. Baum-
gartnerja

JUTRO

Ponedeljska izdaja

Ponedeljska izdaja „Jutro“ — Na-
ročiti se posebej in velja po pošti
prejemati Din 4.-, po razmaš-
teli dostavljeni Din 5.- mesečno.
Uredništvo:
Ljubljana: Knažjeva ulica 5. Telefon
št. 3122, 3123, 3124, 3125 in 3126.
Maribor: Gosposka ulica 11. Telefon
št. 2440.
Celje: Strossmayerjeva ul. 1. Tel. 65.
Rokopisi se ne vračajo. — Oglasi po
tarifu.

POGODBA O BALKANSKI ZVEZI

Na konferenci štirih zunanjih ministrov je bil včeraj v Beogradu parafiran pakt o zvezi balkanskih držav — Pakt bo podpisan v Atenah

Beograd, 4. febr. p. Zunanji ministri Rumunije, Jugoslavije, Turčije in Grčije so ob 11. dopoldne nadaljevali svoja posvetovanja v rumunskem poslaništvu. Konferenca je trajala poldrugo uro, nakar so zunanji ministri Ruždi bej, Maksimos in Jevtić posetili ob 12.30 predsednika vlade Nikolo Uzumovića, s katerim so se prijateljsko razgovarjali celo uro. Rumunski zunanji minister se tega poseta ni udeležil zaradi svoje bolezni na ušesu. Ob 13.30 je rumunski poslanik Aleksander Guranescu priredil v rumunskem poslaništvu obed na čast zunanjim ministrom in njihovim spremstvom. Popoldne pa so zunanji ministri nadaljevali svoja posvetovanja, ki so trajala do 5. ure, ko so povsem zaključili svoje razgovore.

Ob 18.30 so se zunanji ministri sestali v kabinetu našega zunanjega ministra Bogoljuba Jevtića ter ob tej priliki parafirali pakt o balkanski zvezi.

Nocoj je priredil grški poslanik Leon Melas banket na čast balkanskim zunanjim ministrom. Po banketu so rumunski, turški in grški zunanji ministri odpravili iz Beograda v svojo domovino.

Zunanji ministri štirih balkanskih držav so po dvodnevem posvetovanju s parafiranjem dokumenta za daljšo dobo zagotovili mir na balkanskem polotoku. Pogajanja, ki so trajala dva dneva, so dovedla do cilja, do definitivnega sporazuma o končnem besedilu pakta balkanske zveze.

Za to velepomembno dejanje je vladalo v vsej evropski javnosti veliko zanimanje ter je prišlo v Beograd okrog

50 inozemskih novinarjev. Zaradi bolezni rumunskega zunanjega ministra je bil sprejem novinarjev odpovedan. Ob 19.30 je v veliki dvorani zunanjega ministra šef tiskovnega oddelka zunanjega ministra g. Životić sporočil novinarjem, da jih zunanji ministri žal ne morejo sprejeti in da je o parafiranju balkanskega pakta izdan naslednji komunikat:

Štirje zunanji ministri Grčije, Rumunije, Turčije in Jugoslavije so dne 4. februarja 1934 parafirali v jugoslovenskem zunanjem ministristvu končno besedilo pakta o balkanski zvezi. Sklenili so, da se uradni podpis tega dokumenta izvrši v Atenah v teku tedna. Pese-dilo pakta o balkanski zvezi bo objavljeno takoj po podpisu v Atenah.

Odmev v inozemstvu

Atene, 4. febr. AA. Vsi listi prinašajo daljše članke o beograjskem sestanku zunanjih ministrov balkanskih držav, pri čemer naglašajo zlasti veliko harmonijo, ki se razodeva v teh razgovorih, važnost sodelovanja Grčije z ostalimi balkanskimi državami.

»Proja« pravi med drugim, da so se to pot prvič sestali vsi štirje zunanji ministri balkanskih držav. Ta sestanek je velikega pomena, ker predstavlja začetek nove dobe na Balkanu. List izražja trdno vero, da bo naknadno tudi Bolgarija pristopila k temu sporazumu, ko se bo prepričala, da bi bilo to samo v njenem interesu. Na koncu pravi, da ne more balkanskemu paktu nihče ničesar očitati, ker temelji na sodelovanju z Društvom narodov in na Kelloggovem paktu.

»Kathimerini« poudarja pomen sporazuma med državami balkanskega polotoka in važnost pozitivne politike na Balkanu. Smoter te politike je osvoboditev balkanskega polotoka izpod vsakega tujega vpliva. Ko so balkanske države izdelovale ta sporazum, zaključuje list, so imele pred očmi izključno le balkanski polotok in ničesar drugega.

Pariz, 4. febr. d. Francoski listi objavljajo vesti o razgovorih zunanjega ministra Jevtića, Titulesca, Ruždi beja in Maksimosa v Beogradu z največjimi simpatijami ter željami za končni uspeh mirovne politike. Francoski tisk naglašja, da bo sporazum balkanskih držav prvovrstnega značaja za bodoči razvoj mednarodne politike ne samo na Balkanu, temveč v vsej srednji Evropi. Ob enem beležijo pariški politični krogi z velikim zanimanjem vesti iz Sofije in Rima, ki navajajo predlog Mušanova za zaključitev bilateralnih pogodb o nenapadanju. Glede na ta predlog Mušanova, ki je prišel v poslednjem trenutku, so gotovi francoski krogi mnenja, da gre tudi tu za nekaj italijanskega manevra. Na enak način tolmačijo tudi zadnjo izjavo Venizelosa, ki se zavzema za zblizanje z Italijo.

»Paris Soir« je objavil članek, v katerem pravi, da ne more biti nobenega dvoma, da bo balkanski pakt štirih ali šestih držav velikega pomena. V trenutku, ko velesile dvomijo nad Zenevo, kažejo male države vero v Društvo narodov, v čegar znamenju se balkanski pakt sklepa. To pomeni prvi korak k trajnemu miru na Balkanu, ki se je približal srednji Evropi.

Avstrijsko-nemški spor pred Društvom narodov

Ker je nemški odgovor na proteste zaradi hitlerjevske propagande povsem negativen, se bo avstrijska vlada pritožila na Društvo narodov

Zeneva, 4. februarja. d. Tajništvo Društva narodov je v živahnih razgovorih z vlado na Dunaju, Parizu in v Londonu. Pričačujejo, da bo v vprašanju pritožbe Avstrije na Društvo narodov proti hitlerjevski propagandi nastala jasnost že jutri popoldne. V splošnem poudarjajo, da Avstriji ne preostaja ničesar drugega zaradi negativnega nemškega odgovora na proteste v Berlinu, kakor da se pritoži na Društvo narodov. V splošnem sodijo, da se avstrijski problem ne bo mogel odgoditi do majaškega zasedanja Društva narodov, ter računajo, da bo že v prihodnjih dneh postalo znano, za kakšno diplomatsko postopanje se je odločila avstrijska vlada.

Akcija velesil

Pariz, 4. febr. d. Francosko notranje ministristvo je prejelo poročila o naziranjih Anglije in Italije glede na avstrijsko vprašanje. Po angleškem mnenju naj Avstrija sama izbira način nadaljnjega postopanja, ki ga smatra za pravičnega, po italijanskem naziranju pa je nemški odgovor ustvaril nov položaj, ki se mora presojati v miru in s prevladom.

Obstojta soglasje, da je dobil avstrijsko-nemški spor evropski značaj, zaradi česar je nastop velesil bodisi v Zenevi bodisi na drug način postal neizogiben. V francoskem zunanjem ministristvu so mnenja, da bi zadostovalo, če bi se v najkrajšem času onemogočila propaganda nemškega narodnega socializma proti Avstriji. Razčiščenje nemško-francoskih nenasprotij na političnem in gospodarskem področju bo zato postalo odvisno od priznanja politične neodvisnosti Avstrije po Hitlerjevi vladi.

Ker je vsebina nemškega odgovora sedaj znana se je pričelo izmenjavanje naziranj med Parizom, Londonom in Rimom. Pričela so se tudi posvetovanja v Zenevi o morebitnem posredovanju. Kljub nejasnemu položaju Daladierjeve vlade se posveča avstrijskemu vprašanju velika pozornost v zvezi s francosko-italijanskimi gospodarski-

mi pogajanj. V petek popold. je imel francoski poslanik v Rimu s Suvichem daljši razgovor o avstrijski zadevi. Prav tako je bilo naročeno francoskemu poslaniku v Londonu, naj se informira o podrobnostih angleškega stališča.

Avstrija se bo pritožila na Društvo narodov

Dunaj, 4. februarja. d. Avstrijski zvezni kancelar dr. Dollfuss je včeraj sprejel francoskega, angleškega in italijanskega poslanika ter jim sporočil, da bo avstrijska vlada svojo spor z nemško državno vlado predložila Društvu narodov.

Stališče Rintelena omajano

Dunaj, 4. februarja. g. List »Depechen« ki ima zveze z narodnimi socialisti, navlja, da je stališče avstrijskega poslanika v Rimu dr. Rintelena omajano, ker sta bila včeraj pri razpustu narodno-socialističnega zborovanja v Graecu aretirana njegov sin in brat.

Razočaranje v Rimu

Rim, 4. februarja. d. Nemški odgovor na avstrijske proteste je v tukajšnjih odgovornih političnih krogih izrazil pravo razočaranje, ker so pričakovali, da bo po uspehu nemško-poljskih razgovorov nemška vlada tudi s svojim odgovorom Avstriji skušala doseči nov tak uspeh.

Nova hitlerjevska ofenziva

Pariz, 4. februarja. d. Tukajšnji politični in diplomatski krogi se boje, da bo nemški narodni socializem po ostrem odgovoru nemške državne vlade avstrijski vladi prešel znova v akcijo ter da mu ne bo preostalo drugega, kakor da nadaljuje dose-danje teroristično rovanjenje proti Dollfussovemu režimu. Možna je tudi prava zarota proti avstrijski državi v svrhu priključitve avstrijske zvezne republike k Nemčiji. Splošna sodbja je, da je treba smatrati ostri ton, v katerem je bil podan nemški odgovor avstrijski vladi, kot žalitev za avstrijsko državo.

Preosnova Daladierjeve vlade

Spor zaradi odstavitve pariškega policijskega prefetka — Novi vojni minister Paul-Boncour, finančni minister Marchandeanu

Pariz, 4. febr. Včeraj se je vršila pod predsedstvom predsednika republike Lebruna seja ministrskega sveta, na kateri so razpravljali o sankcijah proti osebnostim, zapletenim v nedavne finančne skandale. Na tej seji so finančni in vojni ministri Pietri in Fabry ter državni podtajnik za strokovni pouk Doussain podali ostavko, ker sta notranji minister Prot in z njim večina Daladierjeve vlade vztrajala na zahtevi po odstitvi pariškega policijskega prefekta Chiappa. Da bi pridobil naklonjenost socialistov za bližnje razprave v parlamentu, je Daladier imenoval Chiappa za generalnega rezidenta v Maroku. Omenjeni trije ministri, pripadniki desnega centra, so videli v tem preokret v načelnem stališču vlade ter podali ostavko. Daladier je nato pozval k sebi Paul-Boncoura ter mu ponudil resor vojnega ministristva, ki ga je tudi sprejel.

Namesto odstopivšega Pietrija je postal finančni in proračunski minister Marchandean, dočim je bil državni podtajnik za kmetijstvo Joubert imenovan za državnega podtajnika v finančnem ministristvu. Mesto odstopivšega državnega podtajnika za strokovni pouk Doussaina še ni izpolnjeno.

Za pariškega prefekta je bil imenovan Bonnefoy Sibour, dosedanjí prefekt departementa Seine et Oise. Chiappe

je odklonil mesto generalnega rezidenta v Maroku, češ da vidi v tem imenovanju nezaupnico. Odstopil je tudi sešeski prefekt Renard, ki utemeljuje svojo ostavko s tem, da se mu odstavitev Chiappa ne zdi v interesu pariškega mesta. Popoldne se je ministrski svet ponovno sestel k sebi, na kateri je sprejel ostavko sešeskega prefekta Renarda na znanje ter imenoval na njegovo mesto rhonskega prefekta Villeja.

Važno je tudi, da bo postal prokurator republike Pressard svetnik kasacijskega sodišča in da pride na njegovo mesto Pailhe.

Po končani seji ministrskega sveta je predsednik vlade izjavil poročevalcem listov:

Kot predsednik vlade sem odgovoren za njeno avtoriteto in zato odklanjam sleherno polemiko z listi. Svojo nalogo vidim samo v tem, da izvršim svojo dolžnost do države. Odlöčen sem popolnoma razčiščiti afero Staviskega in preprečiti vsakršno kršitev zakona. Na tej poti me ničesar ne more ustaviti. Preiskovalni odbor, ki bo takoj po sestanku zbornice dobil nalogo do dna proučiti afero Staviskega, bo tisto uro, ko bo sestavljen, prejel vse dokumente, ki so potrebni za izvršitev njegove naloge, zlasti pa popoln seznam Staviskega čekov.

Ustanovitev socialistične stranke

Pristop k drugi socialistični internacionali v Curihu

Beograd, 4. febr. p. Delegati delavstva so na svojem včerajšnjem kongresu sklenili, da se osnuje socialno-demokratska stranka Jugoslavije. Danes je kongres nadaljeval svoje delo ter so v glavnem govorili socialistični delegati iz inozemstva. Današnjemu zborovanju je predsedoval g. Petelan iz Maribora. Prvi je govoril predsednik akcijskega odbora dr. Živko Topalović ki je izjavil, da se socialno-demokratska stranka Jugoslavije snuje z vednostjo vodstva II socialistične internacionale. Zatem je prečital veliko število pozdravnih brzojav, ki so prišlele iz inozemstva, med drugimi od II socialistične internacionale v Curihu, podpisane od znanega socialističnega voditelja Fritzja Adlerja. Pozdravne brzojavke so poslate tudi angleška delavska stranka, ameriška socialistična stranka

in socialistične organizacije vseh evropskih prestolnic. Zatem je dobil besedo bivši avstrijski kancelar in sedanjí predsednik avstrijskega parlamenta dr. Renner, vodja avstrijskih socialistov, ki je izrazil svoje zadovoljstvo nad osnovanjem socialistične stranke v Jugoslaviji in omenil, da se je že l. 1909 udeležil kongresa socialno-demokratske stranke v Ljubljani. Zatem je govoril bivši češkoslovaški minister in narodni poslanec Winter, češkoslovaški narodni poslanec Jirout, madžarski narodni poslanec Buchinger, rumunski narodni poslanec German in argentinski narodni poslanec Wandler. Končno je predsednik akcijskega odbora dr. Topalović predlagal pristop k II socialistični internacionali v Curihu, kar je bilo sprejeto soglasno. S tem je kongres dovršil svoje delo.

Zveza baltskih držav

Varšava, 4. februarja. d. Pod podpisu nemško-poljske pogodbe o nenapadanju so se pričeli med merodajnimi politiki baltških držav Estonske, Letonske in Litve razgovori o obnovi starega načrta za osnivanje baltškega bloka. Sedaj gre za predlog, po katerem naj bi se ustvarilo tesnejše sodelovanje malih držav ob Vzhodnem morju brez naslonitve na kakega večjega sosedja. Kakor zatrjujejo, je sedaj tudi Litva opustila svoje pomisleke proti takemu načrtu za ustvaritev novega položaja v vzhodni Evropi.

Nemško oboroževanje

London, 4. februarja. AA. »Sunday Referee« prinaša nove podrobnosti o nemškem oboroževanju. List ugotavlja, da Nemčija lahko na mah postavi tri milijone mož pod orožje, ker je vojska izvežalnost napadalnih oddelkov že zelo napredovala. Nemčija ima tudi že vojaško letalstvo na razpolago.

Pariz, 4. februarja. AA. Listi vidijo v nemškem odgovoru na francosko razorožitveno spomenico dragocen prispevek k razorožitvenemu problemu, ker nemški odgovor niti ne skuša tajiti vojaškega značaja napadalnih in delovnih oddelkov in ker odklanja takojšnjo uvedbo kontrole nad nemškim oboroževanjem.

Bivši grški minister obtožen atentata

Atene, 4. februarja. d. Z merodajnega mesta je bilo objavljeno, da bo zahteval predsednik vlade od predsednika republike, naj skliče izredno zasedanje parlamenta, na katerem bi se sklepalo o izročitvi bivšega notranjega ministra Ralisa sodišču, ker je obtožen, da je bil moralni povzročitelj atentata na Venizelosa. V političnih krogih je izzvala v zvezi s tem veliko senzacijo odredba sodišča, s katerim se odvzema preiskovalnemu sodniku Zanosu vodstvo nadaljnje preiskave, ker je v atentat zapleten tudi Ralis, ki se mora zagovarjati po zakonu o ministrski odgovornosti. Nadaljnjo preiskavo o zadevi bo vodilo apelacijsko sodišče, ki bo določilo posebnega preiskovalnega sodnika.

V Nemčiji zapirajo borze

Berlin, 4. februarja. d. Državna vlada namerava zapreti polovico dosedanjih 21 nemških borz, češ, da gospodarstvo tretje nemške države ne more več trpeti spekulacije. Z zdajnjimi zakoni je n. pr. popolnoma ponehal promet na nemških žitnih borzah. Zatvoritev nepotrebnih nemških borz je torej v smislu preosnove nemškega gospodarstva na podlagi narodno-socialističnih načel.

Vohunska afera v Rusiji

Pariz, 4. februarja. AA. Iz Moskve poročajo, da so v Sovjetski Rusiji odkrili novo vohunsko afero. V zadevo so zapleteni uradni veliki švicarskega podjetja, ki ima podružnice po vsej Rusiji in ki je znano pod imenom »Societe Suisse Des Surveillances«. V Novorosijskem so včeraj pričeli v zvezi s to afero dve osebi izmed katerih je eden znan trgovec Teodor Koll.

Poset dr. Dollfussa v Budimpešti

Sestanek dr. Dollfussa in Gömbösa naj ustvari tesnejše avstrijsko-madžarsko sodelovanje

Dunaj, 4. febr. d. Program poseta avstrijskega zveznega kancelarja dr. Dollfussa v Budimpešti je sedaj določen tudi v podrobnostih. Dr. Dollfuss bo prišel v Budimpešto v sredo popoldne in ga bo na postaji sprejel ministrski predsednik Gömbös z vsemi člani vlade. Dr. Dollfuss se bo nastanil v avstrijskem poslaništvu ter bo imel že popoldne daljši razgovor z ministrskim predsednikom Gömbösom. V četrtek bo dr. Dollfuss sprejel državni upravnik Horthy.

Poset avstrijskega kancelarja tolmачiljo v Budimpešti kot političen dogodek prve vrste. Pri tem poudarjajo, da se kaže v odnosih med Avstrijo in Madžarsko že več let stalen razvoj, čegar cilj je popolna izravnava vseh političnih nenasprotij, najtesnejše sodelovanje na gospodarskem področju in vzpostavitev enotne zunanje politike za zaščito skupnih interesov. V

gospodarskem pogledu se napoveduje izpopolnitev dosedanjih medsebojnih odnosov. Pri razgovorih v Budimpešti bodo predvsem ugotovili skrajno mejo, do katere moreta obe državi korakati skupno v gospodarskem pogledu. Gömbös bo informiral dr. Dollfussa v tem smislu, da racionalizirano izkoriščanje gospodarskih sil obeh držav nikakor ni v nasprotju z madžarskim gospodarskim stališčem. V zunanje-političnem pogledu bosta oba državnika imela priložnost ponovno ugotoviti popolno istovetnost obojestranskih interesov, ker smatrata obe državi ohranitev suverenosti kot eno izmed glavnih svojih načel. Posebna pozornost bo posvečena v budimpeštanskih razgovorih osnovanju svobodne luke v Trstu, s čemer so v zvezi razna prometno-politična in transportno-tehnična vprašanja, ki bodo ob tej priliki že delno razjasnjena.

Japonska in Amerika

Japonska ponuja Zedinjenim državam zaključitev pakta o nenapadanju

Washington, 4. febr. d. Kakor poročajo iz Londona, se je novi japonski poslanik pri washingtonski vladi, ki se je včeraj dopoldne vkrcal za pot v Ameriko, izjavil v razgovoru z zastopniki ameriškega tiska za Gentlemen Agreement med Japonsko in Zedinjenimi državami. Poslanik Hiroš. Sate je izjavil med drugim, da je treba pričeti v odnosih med Zedinjenimi državami in Japonsko novo delo. Oba naroda si morata podati roke, da zagotovita mir na področju Tihga oceana. Mnenja je, da more priti sedaj, ko bo pričel svoje delo v Washingtonu, do zaključitve nekakšnega dogovora z Zedinjenimi državami o nenapadanju. Pri tem pride lahko tudi vpoštev pritegnitev Sovjetske Rusije. Znano mi je, je poudarjal, da ameriško prebivalstvo ne naklonjeno dogovorom, iz katerih bi se mogli razviti zunanje-politični zapletitaji. Če bi se v danih okoliščinah ne mogel doseči pismen dogovor o nenapadanju, bi se vse-kakor moralo žetiti, da bi vsaj došlo do sporazuma, ki bi bil prežet z duhom pakta o nenapadanju. Nadalje je izjavil japonski poslanik, da ne more biti nobenega govora o nevarnosti vojne med Japonsko in Rusijo. Kar se tiče Zedinjenih držav, želi Japonska, da bi postonale v vprašanju naseljevanja z njenimi pripadniki enako kakor z evropskimi narodi. Zato naj bi se uklinila popolna prepoved naseljevanja Japoncev v Ameriki. Una tudi, da bo washingtonska vlada priznala novo mand-

žursko vlado. Japonska nikakor ne ogroža ameriške trgovine in tudi nima namena lasti si sama zase trga v Mandžuriji. Kakor doslej bo tudi v bodoče zasledovala v Mandžuriji politiko odprtih vrat.

Ameriška finančna politika proti Franciji

Pariz, 4. februarja. AA. V tukajšnjih političnih in gospodarskih krogih prevladuje prepričanje, da je ameriški zakon-ski predlog a zaprtju ameriškega denar-nega trga vsem državam, ki niso izpolnile svojih obveznosti nasproti Zedinjenim državam, predvsem naperjen proti Franciji. To izrazito protifrancosko ost je dobil zakon-ski predlog zlasti z najnovejšimi izpremem-bami in dopolnitvami, po katerih so iz teh sankcij izzete države, ki niso izpolnile svojih obveznosti na polju trgovskih dolgov, kakor n. pri. Nemčija in južnoameriške države. V tukajšnjih krogih naglašajo, da se ti enostranski ukrepi proti Franciji ne morejo opravičiti niti z gospodarskih niti s finančnih vidikov. Nadalje poudarjajo, da Francija vestno izpolnjuje svoje obveznosti iz trgovskih dolgov nasproti Ameriki in da je tudi edina država, ki vzlic padcu vrednosti dolarja poravnava svoje obveznosti v zlatih dolarjih.

Ceprav je ameriški ukrep proti Franciji čisto političnega značaja, izjavljajo v poučenih pariških krogih, da Francija ne bo proti njemu uradno protestirala.

OD SOBOTE DO PONEDELJKA

Ljubljana, 4. februarja. Po neprijetni svečnici smo danes imeli prav lepo sončno nedeljo, ki so jo bili vsi, zlasti smučarji, zelo veselili. Današnji jutranji poseben vlak je potegnil v idilično Planico k tekmi za državno prvenstvo 912 smučarjev, za naslednjim vlakom jih je pa krenilo 450. Več sto jih je odjadrlo že s snoči in je bilo danes nedvomno pol smučarske Ljubljane na Gorenjskem. Zato je bilo na Katarini, v Podutiku in na bližnjih holmih, kjer se običajno tare mladež, danes skoro pusto in dolgočasno. Sicer pa tudi smuka ni bila dolgo kaj prida.

Zadnje dni je Ljubljana prav karnevalsko razpoložena. Na vseh koncih in krajih so rajali in plesali in bilo je nešteto večjih in manjših maskarad in zabav.

Reprezentančni ples naših akademikov

Reprezentančni ples naših akademikov pod najvišjim pokroviteljstvom Nj. Vel. kralja Aleksandra je v Ljubljani že tradicionalen. Na njem se zbere vedno najodličnejša ljubljanska družba. Obilen obisk je tudi letos pokazal, koliko simpatij uživajo mladi akademiki v naši javnosti, a priznati moramo tudi, da se je njihov odbor s cand. iur. Slavkom Čepčekom, cand. iur. Petrom Rutarjem, Albinom Škrjancem, Antonom Šušteršičem in Vinkom Zalkarjem res tudi potrudil za čim boljše organizacijo prireditve.

Se pred 9. uro se je velika dvorana Uniona napolnila. Akademiki so vsakega svojega gosta ljubeznivo dočakali, a s posebno pozornostjo so sprejeli kraljevega zastopnika generala G. Cukavca s soprogo, banovega zastopnika g. dr. Pirkmajerja s soprogo in ljubljanskega župana g. dr. Puca s soprogo. Med drugimi odličniki naj omenimo še senatorja g. Hribarja z gospo, soprogo ministra g. dr. Alberta Kramerja go. Anči Kramerjevo, direktorja direktije državnih železnic g. Cugmusa s soprogo, generala g. Pekića s soprogo, za ZKD g. dr. Mihelaka, univ. prof. gg. dr. Spektorkega, dr. Škrjaja, dr. Kušaja in predvsem zastopnika rektorata univerze kralja Aleksandra I. g. dr. Šerka poleg še številnih drugih najodličnejših predstavnikov naše javnosti. Prireditve so obiskali tudi številni naši umetniki in književniki.

Po starih tradicijah je bil ples otvorjen, ko je prišel zastopnik rektorata g. dr. Šerko, ki ga je predsednik g. Čepčak prisrčno pozdravil. Nato so akademiki zapeli staro študentovsko »Gaudemus igitur«. Zatem je po državni himni, ki so jo vsi navzočji poslušali stoji, in po pozdravu predsednika g. Čepčaka vsem visokim predstavnikom, otvoril ples podban g. dr. Pirkmajer z gospo Anči Kramerjevo, general g. Cukavac z gospo Pirkmajerjevo in predsednik akademikov g. Čepčak z gospo Pucovo. Sedeli so jim številni pari. Zabava je že takoj v začetku postala res prisrčna. Polonezi in kraljevskemu kolu so sledili moderni plesi, potem kolo in tradicionalna cvetlična četvorka. Ples se je vrstil za plesom do zgodnjega jutra. Velika dvorana, ki je bila enostavno, toda zelo okusno dekorirana, le redko zbere v sebi tako odlično družbo.

Prepričani smo, da je bil tudi materialni uspeh prireditve dober, kar je tudi potrebno glede na plemeniti smoter, ker je ves čisti donos namenjen vseučiliškemu zdravstvenemu skladu in akademski akciji za vseučiliško knjižnico. Kakor je že v svojih pozdravnih besedah predsednik g. Čepčak omenil je univerza brez knjižnice kakor hiša brez vodnjaka. Pri akciji za vseučiliško knjižnico so najbolj zainteresirani prav akademiki sami, ki se vedno z vsemi silami trudijo, da dobe čimprej to prepotrebno institucijo, kar šest sob, s katerimi razpolaga današnja vseučiliška knjižnica, more sprejeti le 75.000 knjig, a jih je že danes tam spravljeno čez 250 tisoč, kar mora onemogočiti vsako delo in pravilno poslovanje. Ako vzamemo v poštev še dejstvo da ima naša študijska čitalnica letno nad 10.000 obiskovalcev, a ima le 15 sedežev, kar je pri številu 2000 slušateljev ljubljanske univerze izredno majhna, potem mora vsakemu biti jasna najnujnejša potreba nove knjižnice z lepimi študijskimi čitalnicami.

Uspeh prireditve sicer tej pomanjklivosti ne bo odpradel, a vendar je spet korak naprej do smotra. Naša javnost je ponovno dokazala, da zna ceniti naloge in potrebe naše akademske mladine in da jo z vso prisrčnostjo vedno rada tudi materialno podpre.

Obrotniški ples

Na snočnjem plesu Društva jugoslovenskih obrtnikov je bila dvorana Kazine nabito polna. Pa še v stranskih prostorih je vladala gneča. Negodetov jazzband je poskrbel, da so prišli plesalci na svoj račun. Prireditve je posetilo več odličnih gostov,

med njimi tudi župan g. dr. Dinko Puc, predsednik Zveze trgovskih gremijev gosp. Gregorc, tajnik g. Šmuc, podpredsednik Zbornice za TOI g. Engelbert Franchetti in drugi. Obrtniški ples je prav lepo uspel in je nedvomno tudi gneten uspeh razveseljiv.

Havajska noč za Bežigradom

Bežigradski Sokol je sicer med najmlajšimi, a med najagilnejšimi. Snoči je priredil svojo prvo maskarado pod vabečo de vizor »Noč na Havaji«. Prostor sokolske dvorane so bili mnogo premajhni in pretesni, da bi sprejeli vse one, ki so hoteli rajati na tej maskaradi. Videti je, da se Bežigrad v družabnem pogledu prebujala in da ta okraj nujno potrebuje večjo dvorano za take in silne prireditve. Na maskaradi je bilo prav živahno. Precejšnjo pozornost je vzbujala zlasti originalna skupina Kitajcev in Japoncev v lepih ošah. Prireditve je posetilo tudi polkovnik g. Jovano-

vič s pobočnikom, kar kaže, kako tesne so vezi med Sokolom in našo vojsko. Za zabavo je skrbel petičanski jazz Sloge, ki je neumorno sviral.

Kronika nesreč

Tri in polletni Ivan Juhant iz Mlake pri Komendi se je dopoldne smukal okrog ognjišča in pri tem zvrnil nase lonec kropa, da se je nevarno opeknel po telesu. Fantka so morali prepeljati v ljubljansko bolnico. Silena nezgoda je doletela tudi 8-letnega Ivana Jenka, sina mizararskega pomočnika iz Guncelja pri št. Vidu, ki je moral opečen po vsem telesu prav tako iskati pomoči v bolnici. Njegovo stanje je zelo resno. Tudi bell sport je spet zahteval svojo žrtev. V Gunceljah nad št. Vidom je dopoldne pri smučanju padel 14-letni mizarški vajenec France Šlegel tako nesrečno, da si je zlomil levo nogo v stegnu. Na pomoč so poklicali reševalce, ki so ga pripeljali v bolnico. Dopoldne je na neki brvi v Kresnicah spodrsnilo 70-letnemu mizarju Jožetu Mohorju, da je padel in si zlomil ključnico.

Triumf koroške pesmi

Koroški pevci so z velikim uspehom peli v Radovljici in Kamniku

Radovljica, 4. februarja. Prisrčno je sprejela Radovljica na svečnico drage pevce iz Kotmari vasi. Radovljica se je za to dobro pripravila s predavanjem predsednika prosvetnega odbora kranjske sokolske župe, koroškega rojaka g. Jakoba Špicarja. Njegovo predavanje na predvečer o »Koroški nekdanj in sedaj« je bilo silajno obiskano in je dalo slutiti, da bo tudi udeležba na koncertu lepa.

Pevci so prispeli z opoldanskim vlakom in jih je pred postajo pozdravila vsa Radovljica. Sprejema so se udeležili gasilci v kroju, Sokoli in civilni, sreski načelnik in predstavniki oblasti in vseh kulturnih društev, šolska mladina z učitelji in številni tu bivajoči koroški rojaki. Po pozdravu mestnega župana g. dr. Dobravca in predsednika Tujsko-prometnega društva ravnatelja g. Resmana so se pevci napotili skozi mesto, ki je bilo okrašeno z zastavami, v sprejedu v Sokolski dom. Pri popoldanskem koncertu je bila dvorana zasedena do zadnjega kotička. Koncert je izvrstno uspel ter se je navdušeno nje občinstva stopnjevalo od pesmi do pesmi. Posebno so užgale Lampichlerjeva »Te paver pa grahoroč sties«, Košatova »Domovina« in Kernjakova »Juhe, pojma mo v škučce«, katere so morali pevci ponoviti.

Med izvajanjem sporeda so pevce pozdravili ravnatelj g. Špicar Jakob v imenu prosvetnega odbora kranjske sokolske župe in v imenu koroških rojakov, sreski načelnik g. dr. Vrečar in kot domačin starišina Sokola v Radovljici g. Jaklič, ki so vsi v vznešenih besedah stivali lepoto koroške pesmi in se zahvalili pevcem za lepi dar, ki so ga nam prinesli s svojo milo pesmijo. Mala Zdenka Šavnikova, oblečena kot ljubka Gorenjka, je izročila zborovodji krasen šopek nageljnove, Sokolice v krojih pa so pripelje pevce gorenjskega rožmarina z nageljni na prsa. Z večernim vlakom so se dragi gostje odpeljali. Slovo na postaji je bilo nad vse prisrčno.

Kamnik, 4. februarja.

Večerašnji obisk koroških pevcev je bil tudi za Kamnik velik praznik. Kakor je bila pred 40 leti z velikim navdušenjem sprejeta na Koroškem kamniška Lira, tako prisrčno in navdušeno so bili sprejeti v Kamniku tudi pevci iz Kotmari vasi in Vetrinja pri Celovcu. Na glavni postaji so jih pričakovali Lira z zastavo, vsi zastopniki naše javnosti in velika množica meščanov. Ko so pevci stopili iz vagonov, jih je pozdravil predsednik prvega slovenskega pevskega društva Lire g. Franc Fajdiga z iskreno dobrodošlico in željo, da bi bilo prvo gostovanje koroških pevcev v Kamniku trdna osnova za zboljšanje kulturnih slikov v bodočnosti. S postaje se je formiral proti mestu sprevod, ki so ga meščani živahno pozdravljali. Na Kincu se sprejela koroške pevce šolska mladina, pred Čitalnico pa so jih pričakovali meščani. Pozdravili jih je mestni župan g. Franc Kratnar, za sprejem pa sta se zahvalila njihov voditelj in zastopnik Kluba koroških Slovencev iz Ljubljane. Koroški pevci so nato odšli v Čitalnico, kjer so jim Kamničani pripravili večerjo.

Zvečer je bil v dvorani Gasilskega doma koncert koroške pesmi. Dvorana je bila

nabito polna, prav tako pa tudi predstava. Ko so se pevci pojavili na odru, se je utrgal v dvorani vihar aplavza. Koroške pevce je predstavil občinstvo koroški rojak g. Jakob Špicar, ki je opsal položaj naše narodne manjšine na Koroškem. V uvodu je omenil lepo epizodo iz gostovanja kamniške Lire na Koroškem, ko je prišla leta 1894 v Skočji dol na povabilo župnika Gabrona.

Pevci so izvajali lep spored pesmi, ki je topnjeval navdušenje občinstva od točke do točke. Po 5. točki sporeda jih je pozdravil predsednik »Lire« g. Franc Fajdiga in se jim v lepem govoru zahvalil za gostovanje.

Pevci so pod vodstvom svojega vzornega pevovodje z občutkom odpele vseh 17 pesmi, med katerimi so nam bile nekatere že znane, večino pa smo jih v Kamniku prvič slišali. Peli so brez not lepo po domače, kakor jih pojo doma na vasi. Lepa koroška pesem, odkrita, preprosta in polna ljubezni, kakor je dobro in ljubeznivo ljudstvo, ki prebiva ob Zili, v Rožu in Podjuni, je imela ogromen uspeh. Veliko navduše-

Nevaren požar sredi Kamnika

Požrtvovalnim gasilcem se je posrečilo obvarovati sedna poslopja

Kamnik, 4. februarja. Danes v zgodnjih jutranjih urah je prebudil Kamničane glas gasilske trombe in pozival na pomoč. Kamničani so se po družabnem večeru, ki so ga preživeli v čitalnici v družbi s koroškimi pevci, komaj vrnili na svoje domove in se napotili iz počitku, ko je prišlo na raznih krajih biti plat zvona. Osupli so hiteli iz hiš gledat, kaj pomeni nenavaden hrup sredi mesta. Takrat so se že daleč naokrog opazili ognjeni jeziki, ki so švigali iz vse soke strehe gospodarskega poslopja gostilne pri »Bundru« na Grabnu.

Gospodarsko poslopje te znane kamniške gostilne na Grabnu stoji na dvorišču in je prislonoje k manjši stanovanjski zgradbi. Poslopje je zidano in visoko skoro za dvonadstropno hišo. Spodaj je drvarnica, založena z drvmi, poleg nje pa manjši prostor za shrambo orodja. Dalje je hlev, v katerem sta bila dva konja, poleg njega pa sta dva večja prostora. V prvem nadstropju in na podstrešju so bile nakopičene zaloge sena in slame.

H gospodarskemu posloju je bila prislonoje manjša drvarnica in kurnil. Prvi, ki je zagledal ogenj z bližnjega dvorišča, je videl, da gori drvarnica poleg gospodarskega poslopja. Trenutek nato pa je že švignil plamen iz visoke strehe nad hlevom. Prva je bila na mestu tovarniška gasilska četa iz smodnišnice, kmalu pa so prihiteli tudi kamniški gasilci s svojimi novo »brizgalno«. Ker je bilo gospodarsko poslopje obilno založeno z gorljivim materialom, je bila seveda velika nevarnost, da zgori tudi stanovanjska hiša. Ko so bili gasilci na licu mesta, je bilo že

nje so zbudilo tudi tri pesmi, katere je harmoniziral njihov pevovodja in katere je vzorno prednašal kotmariški kvartet. Pevci so nam zapeli tudi dve pesmi slavnega koroškega pevca in komponista Tomaža Košata, ki je sin slovenske matere in je položi v svoje pesmi vso ono lepoto tožne melanholije, ki krasni plemenito slovensko dušo in preveva vse koroške pesmi. Na spontan aplavz in spošno željo so morali ponavljati Košatovo »Domovino« in ko so zaključili program z učkovito Kernjakovo »Juhe, pojdamo v Škučce«, se publika kar ni hotela raziti. Vsi bi radi še in še poslušali. Pevci so se morali vdati in še enkrat zapeti zadnjo točko.

Po koncertu se je publika preselila v zgornje prostore Čitalnice, kjer se je pri pogrnjenih mizah razvila živahna zabava, pri kateri je pel moški in mešani zbor Lire, ponovno pa so morali zapeti tudi koroški gostje. Ob prihodu v dvorano je pozdravil pevce predsednik Čitalnice g. dr. Konrad Janežič, nato pa je govoril še zastopnik Kluba koroških Slovencev iz Ljubljane. Opisal je ves trud in veselje, ki ga imajo pevci v svojih pevskih društvih. Predsednik »Lire« g. Fajdiga je ponovno omenil gostoljubnost, s katero je bila Lira vedno sprejeta na Koroškem, in je napil dragim gostom iz srebrne čaše, ki so jo leta 1894 poklonili koroški Slovenci. V prisrčnem pogovoru in prijetni zabavi je hitro minil čas in s težkim srcem so se Kamničani in številni koroški rojaki ločili od dragih gostov z željo, da se spet povrnejo s svojo lepo pesmijo.

Koroški pevci so prenočili kot gostje nekaterih kamniških družin, danes dopoldne pa so se ob 10. odpeljali v Ljubljano. Na kolodvoru se je zbrala k slovesu velika množica Kamničanov. Gostovanje koroških pevcev nam bo ostalo v najlepšem spominu.

★

Veselo razpoloženi so koroški pevci ob 11. prispeli v Ljubljano. Njihov kvartet je pod vodstvom pevovodje g. Lampichlerja gostoval v radiu, kjer je ob 11.15 zapel nekaj lepih koroških pesmi, med katerimi jih je par harmoniziral sam pevovodja.

Po kosilu v Delavski zbornici so se pevci ob 15.44 odpeljali proti Jesenicam. Na postajo so jih spremili številni rojaki in prijatelji lepe koroške pesmi. Kotmariški pevski zbor nam je spet pokazal, na kako visoki stopnji je pevska kultura med našimi koroškimi brati. Upamo, da ga bomo mogli ponovno pozdraviti v naši sredi.

Po kosilu v Delavski zbornici so se pevci ob 15.44 odpeljali proti Jesenicam. Na postajo so jih spremili številni rojaki in prijatelji lepe koroške pesmi. Kotmariški pevski zbor nam je spet pokazal, na kako visoki stopnji je pevska kultura med našimi koroškimi brati. Upamo, da ga bomo mogli ponovno pozdraviti v naši sredi.

Po kosilu v Delavski zbornici so se pevci ob 15.44 odpeljali proti Jesenicam. Na postajo so jih spremili številni rojaki in prijatelji lepe koroške pesmi. Kotmariški pevski zbor nam je spet pokazal, na kako visoki stopnji je pevska kultura med našimi koroškimi brati. Upamo, da ga bomo mogli ponovno pozdraviti v naši sredi.

Po kosilu v Delavski zbornici so se pevci ob 15.44 odpeljali proti Jesenicam. Na postajo so jih spremili številni rojaki in prijatelji lepe koroške pesmi. Kotmariški pevski zbor nam je spet pokazal, na kako visoki stopnji je pevska kultura med našimi koroškimi brati. Upamo, da ga bomo mogli ponovno pozdraviti v naši sredi.

Po kosilu v Delavski zbornici so se pevci ob 15.44 odpeljali proti Jesenicam. Na postajo so jih spremili številni rojaki in prijatelji lepe koroške pesmi. Kotmariški pevski zbor nam je spet pokazal, na kako visoki stopnji je pevska kultura med našimi koroškimi brati. Upamo, da ga bomo mogli ponovno pozdraviti v naši sredi.

Po kosilu v Delavski zbornici so se pevci ob 15.44 odpeljali proti Jesenicam. Na postajo so jih spremili številni rojaki in prijatelji lepe koroške pesmi. Kotmariški pevski zbor nam je spet pokazal, na kako visoki stopnji je pevska kultura med našimi koroškimi brati. Upamo, da ga bomo mogli ponovno pozdraviti v naši sredi.

Po kosilu v Delavski zbornici so se pevci ob 15.44 odpeljali proti Jesenicam. Na postajo so jih spremili številni rojaki in prijatelji lepe koroške pesmi. Kotmariški pevski zbor nam je spet pokazal, na kako visoki stopnji je pevska kultura med našimi koroškimi brati. Upamo, da ga bomo mogli ponovno pozdraviti v naši sredi.

Po kosilu v Delavski zbornici so se pevci ob 15.44 odpeljali proti Jesenicam. Na postajo so jih spremili številni rojaki in prijatelji lepe koroške pesmi. Kotmariški pevski zbor nam je spet pokazal, na kako visoki stopnji je pevska kultura med našimi koroškimi brati. Upamo, da ga bomo mogli ponovno pozdraviti v naši sredi.

Po kosilu v Delavski zbornici so se pevci ob 15.44 odpeljali proti Jesenicam. Na postajo so jih spremili številni rojaki in prijatelji lepe koroške pesmi. Kotmariški pevski zbor nam je spet pokazal, na kako visoki stopnji je pevska kultura med našimi koroškimi brati. Upamo, da ga bomo mogli ponovno pozdraviti v naši sredi.

Po kosilu v Delavski zbornici so se pevci ob 15.44 odpeljali proti Jesenicam. Na postajo so jih spremili številni rojaki in prijatelji lepe koroške pesmi. Kotmariški pevski zbor nam je spet pokazal, na kako visoki stopnji je pevska kultura med našimi koroškimi brati. Upamo, da ga bomo mogli ponovno pozdraviti v naši sredi.

Po kosilu v Delavski zbornici so se pevci ob 15.44 odpeljali proti Jesenicam. Na postajo so jih spremili številni rojaki in prijatelji lepe koroške pesmi. Kotmariški pevski zbor nam je spet pokazal, na kako visoki stopnji je pevska kultura med našimi koroškimi brati. Upamo, da ga bomo mogli ponovno pozdraviti v naši sredi.

Po kosilu v Delavski zbornici so se pevci ob 15.44 odpeljali proti Jesenicam. Na postajo so jih spremili številni rojaki in prijatelji lepe koroške pesmi. Kotmariški pevski zbor nam je spet pokazal, na kako visoki stopnji je pevska kultura med našimi koroškimi brati. Upamo, da ga bomo mogli ponovno pozdraviti v naši sredi.

Po kosilu v Delavski zbornici so se pevci ob 15.44 odpeljali proti Jesenicam. Na postajo so jih spremili številni rojaki in prijatelji lepe koroške pesmi. Kotmariški pevski zbor nam je spet pokazal, na kako visoki stopnji je pevska kultura med našimi koroškimi brati. Upamo, da ga bomo mogli ponovno pozdraviti v naši sredi.

Po kosilu v Delavski zbornici so se pevci ob 15.44 odpeljali proti Jesenicam. Na postajo so jih spremili številni rojaki in prijatelji lepe koroške pesmi. Kotmariški pevski zbor nam je spet pokazal, na kako visoki stopnji je pevska kultura med našimi koroškimi brati. Upamo, da ga bomo mogli ponovno pozdraviti v naši sredi.

Po kosilu v Delavski zbornici so se pevci ob 15.44 odpeljali proti Jesenicam. Na postajo so jih spremili številni rojaki in prijatelji lepe koroške pesmi. Kotmariški pevski zbor nam je spet pokazal, na kako visoki stopnji je pevska kultura med našimi koroškimi brati. Upamo, da ga bomo mogli ponovno pozdraviti v naši sredi.

Po kosilu v Delavski zbornici so se pevci ob 15.44 odpeljali proti Jesenicam. Na postajo so jih spremili številni rojaki in prijatelji lepe koroške pesmi. Kotmariški pevski zbor nam je spet pokazal, na kako visoki stopnji je pevska kultura med našimi koroškimi brati. Upamo, da ga bomo mogli ponovno pozdraviti v naši sredi.

Po kosilu v Delavski zbornici so se pevci ob 15.44 odpeljali proti Jesenicam. Na postajo so jih spremili številni rojaki in prijatelji lepe koroške pesmi. Kotmariški pevski zbor nam je spet pokazal, na kako visoki stopnji je pevska kultura med našimi koroškimi brati. Upamo, da ga bomo mogli ponovno pozdraviti v naši sredi.

Po kosilu v Delavski zbornici so se pevci ob 15.44 odpeljali proti Jesenicam. Na postajo so jih spremili številni rojaki in prijatelji lepe koroške pesmi. Kotmariški pevski zbor nam je spet pokazal, na kako visoki stopnji je pevska kultura med našimi koroškimi brati. Upamo, da ga bomo mogli ponovno pozdraviti v naši sredi.

Po kosilu v Delavski zbornici so se pevci ob 15.44 odpeljali proti Jesenicam. Na postajo so jih spremili številni rojaki in prijatelji lepe koroške pesmi. Kotmariški pevski zbor nam je spet pokazal, na kako visoki stopnji je pevska kultura med našimi koroškimi brati. Upamo, da ga bomo mogli ponovno pozdraviti v naši sredi.

Po kosilu v Delavski zbornici so se pevci ob 15.44 odpeljali proti Jesenicam. Na postajo so jih spremili številni rojaki in prijatelji lepe koroške pesmi. Kotmariški pevski zbor nam je spet pokazal, na kako visoki stopnji je pevska kultura med našimi koroškimi brati. Upamo, da ga bomo mogli ponovno pozdraviti v naši sredi.

Po kosilu v Delavski zbornici so se pevci ob 15.44 odpeljali proti Jesenicam. Na postajo so jih spremili številni rojaki in prijatelji lepe koroške pesmi. Kotmariški pevski zbor nam je spet pokazal, na kako visoki stopnji je pevska kultura med našimi koroškimi brati. Upamo, da ga bomo mogli ponovno pozdraviti v naši sredi.

Po kosilu v Delavski zbornici so se pevci ob 15.44 odpeljali proti Jesenicam. Na postajo so jih spremili številni rojaki in prijatelji lepe koroške pesmi. Kotmariški pevski zbor nam je spet pokazal, na kako visoki stopnji je pevska kultura med našimi koroškimi brati. Upamo, da ga bomo mogli ponovno pozdraviti v naši sredi.

Po kosilu v Delavski zbornici so se pevci ob 15.44 odpeljali proti Jesenicam. Na postajo so jih spremili številni rojaki in prijatelji lepe koroške pesmi. Kotmariški pevski zbor nam je spet pokazal, na kako visoki stopnji je pevska kultura med našimi koroškimi brati. Upamo, da ga bomo mogli ponovno pozdraviti v naši sredi.

Po kosilu v Delavski zbornici so se pevci ob 15.44 odpeljali proti Jesenicam. Na postajo so jih spremili številni rojaki in prijatelji lepe koroške pesmi. Kotmariški pevski zbor nam je spet pokazal, na kako visoki stopnji je pevska kultura med našimi koroškimi brati. Upamo, da ga bomo mogli ponovno pozdraviti v naši sredi.

Po kosilu v Delavski zbornici so se pevci ob 15.44 odpeljali proti Jesenicam. Na postajo so jih spremili številni rojaki in prijatelji lepe koroške pesmi. Kotmariški pevski zbor nam je spet pokazal, na kako visoki stopnji je pevska kultura med našimi koroškimi brati. Upamo, da ga bomo mogli ponovno pozdraviti v naši sredi.

Po kosilu v Delavski zbornici so se pevci ob 15.44 odpeljali proti Jesenicam. Na postajo so jih spremili številni rojaki in prijatelji lepe koroške pesmi. Kotmariški pevski zbor nam je spet pokazal, na kako visoki stopnji je pevska kultura med našimi koroškimi brati. Upamo, da ga bomo mogli ponovno pozdraviti v naši sredi.

Po kosilu v Delavski zbornici so se pevci ob 15.44 odpeljali proti Jesenicam. Na postajo so jih spremili številni rojaki in prijatelji lepe koroške pesmi. Kotmariški pevski zbor nam je spet pokazal, na kako visoki stopnji je pevska kultura med našimi koroškimi brati. Upamo, da ga bomo mogli ponovno pozdraviti v naši sredi.

Po kosilu v Delavski zbornici so se pevci ob 15.44 odpeljali proti Jesenicam. Na postajo so jih spremili številni rojaki in prijatelji lepe koroške pesmi. Kotmariški pevski zbor nam je spet pokazal, na kako visoki stopnji je pevska kultura med našimi koroškimi brati. Upamo, da ga bomo mogli ponovno pozdraviti v naši sredi.

Po kosilu v Delavski zbornici so se pevci ob 15.44 odpeljali proti Jesenicam. Na postajo so jih spremili številni rojaki in prijatelji lepe koroške pesmi. Kotmariški pevski zbor nam je spet pokazal, na kako visoki stopnji je pevska kultura med našimi koroškimi brati. Upamo, da ga bomo mogli ponovno pozdraviti v naši sredi.

Po kosilu v Delavski zbornici so se pevci ob 15.44 odpeljali proti Jesenicam. Na postajo so jih spremili številni rojaki in prijatelji lepe koroške pesmi. Kotmariški pevski zbor nam je spet pokazal, na kako visoki stopnji je pevska kultura med našimi koroškimi brati. Upamo, da ga bomo mogli ponovno pozdraviti v naši sredi.

Po kosilu v Delavski zbornici so se pevci ob 15.44 odpeljali proti Jesenicam. Na postajo so jih spremili številni rojaki in prijatelji lepe koroške pesmi. Kotmariški pevski zbor nam je spet pokazal, na kako visoki stopnji je pevska kultura med našimi koroškimi brati. Upamo, da ga bomo mogli ponovno pozdraviti v naši sredi.

Po kosilu v Delavski zbornici so se pevci ob 15.44 odpeljali proti Jesenicam. Na postajo so jih spremili številni rojaki in prijatelji lepe koroške pesmi. Kotmariški pevski zbor nam je spet pokazal, na kako visoki stopnji je pevska kultura med našimi koroškimi brati. Upamo, da ga bomo mogli ponovno pozdraviti v naši sredi.

Po kosilu v Delavski zbornici so se pevci ob 15.44 odpeljali proti Jesenicam. Na postajo so jih spremili številni rojaki in prijatelji lepe koroške pesmi. Kotmariški pevski zbor nam je spet pokazal, na kako visoki stopnji je pevska kultura med našimi koroškimi brati. Upamo, da ga bomo mogli ponovno pozdraviti v naši sredi.

Po kosilu v Delavski zbornici so se pevci ob 15.44 odpeljali proti Jesenicam. Na postajo so jih spremili številni rojaki in prijatelji lepe koroške pesmi. Kotmariški pevski zbor nam je spet pokazal, na kako visoki stopnji je pevska kultura med našimi koroškimi brati. Upamo, da ga bomo mogli ponovno pozdraviti v naši sredi.

Po kosilu v Delavski zbornici so se pevci ob 15.44 odpeljali proti Jesenicam. Na postajo so jih spremili številni rojaki in prijatelji lepe koroške pesmi. Kotmariški pevski zbor nam je spet pokazal, na kako visoki stopnji je pevska kultura med našimi koroškimi brati. Upamo, da ga bomo mogli ponovno pozdraviti v naši sredi.

Po kosilu v Delavski zbornici so se pevci ob 15.44 odpeljali proti Jesenicam. Na postajo so jih spremili številni rojaki in prijatelji lepe koroške pesmi. Kotmariški pevski zbor nam je spet pokazal, na kako visoki stopnji je pevska kultura med našimi koroškimi brati. Upamo, da ga bomo mogli ponovno pozdraviti v naši sredi.

Po kosilu v Delavski zbornici so se pevci ob 15.44 odpeljali proti Jesenicam. Na postajo so jih spremili številni rojaki in prijatelji lepe koroške pesmi. Kotmariški pevski zbor nam je spet pokazal, na kako visoki stopnji je pevska kultura med našimi koroškimi brati. Upamo, da ga bomo mogli ponovno pozdraviti v naši sredi.

Po kosilu v Delavski zbornici so se pevci ob 15.44 odpeljali proti Jesenicam. Na postajo so jih spremili številni rojaki in prijatelji lepe koroške pesmi. Kotmariški pevski zbor nam je spet pokazal, na kako visoki stopnji je pevska kultura med našimi koroškimi brati. Upamo, da ga bomo mogli ponovno pozdraviti v naši sredi.

Po kosilu v Delavski zbornici so se pevci ob 15.44 odpeljali proti Jesenicam. Na postajo so jih spremili številni rojaki in prijatelji lepe koroške pesmi. Kotmariški pevski zbor nam je spet pokazal, na kako visoki stopnji je pevska kultura med našimi koroškimi brati. Upamo, da ga bomo mogli ponovno pozdraviti v naši sredi.

Po kosilu v Delavski zbornici so se pevci ob 15.44 odpeljali proti Jesenicam. Na postajo so jih spremili številni rojaki in prijatelji lepe koroške pesmi. Kotmariški pevski zbor nam je spet pokazal, na kako visoki stopnji je pevska kultura med našimi koroškimi brati. Upamo, da ga bomo mogli ponovno pozdraviti v naši sredi.

Po kosilu v Delavski zbornici so se pevci ob 15.44 odpeljali proti Jesenicam. Na postajo so jih spremili številni rojaki in prijatelji lepe koroške pesmi. Kotmariški pevski zbor nam je spet pokazal, na kako visoki stopnji je pevska kultura med našimi koroškimi brati. Upamo, da ga bomo mogli ponovno pozdraviti v naši sredi.

Po kosilu v Delavski zbornici so se pevci ob 15.44 odpeljali proti Jesenicam. Na postajo so jih spremili številni rojaki in prijatelji lepe koroške pesmi. Kotm

DOGODKI PO ŠIRNEM SVETU

Koliko zaslužijo živali na dan?

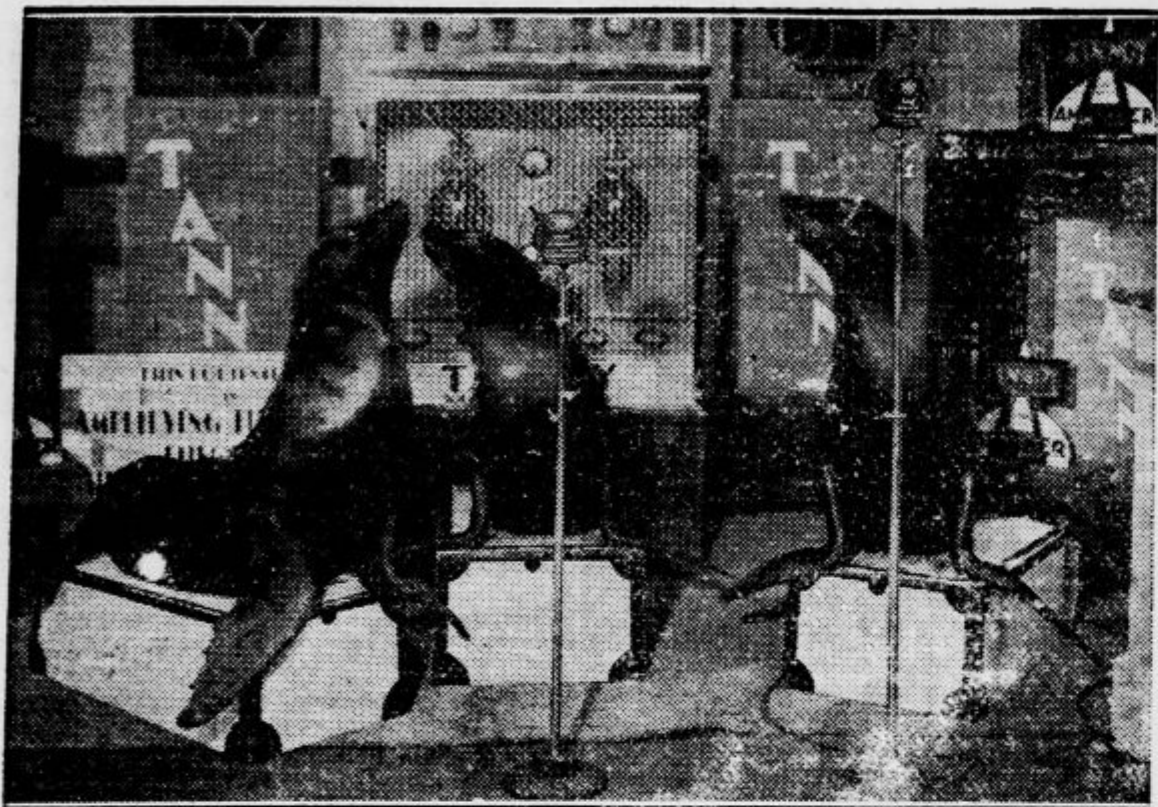
Filmski zvezdniki v živalskem svetu

Lastniki živali, ki nastopajo v holivudskih filmih, se vneto posvetujejo o posebni pogodbi, ki naj bi določila najnižji zaslužek teh filmskih zvezdnikov in zvezdnice.

Koliko naj zasluži hiena za svoj nastop? Kakšna je pravična plača za eno uro levega dela? Kako napraviti, da se ne bo krodil pritoževal nad svojo mezdjo? To so kaj resna vprašanja in nikakor ne gre za nov dovtip iz Hollywooda. Pat Healey, ravnatelj osrednjega posredovalnega biro-

Južnoameriški jastreb je cele mesece dobival po 50 dolarjev na dan. Kokoši, race, gosi, mačke, psi — razen posebno inteligentnih — nastopajo večinoma v prizorih z dežele in so na najnižji stopnji, kar se tiče zaslužkov v filmskem živalskem svetu.

V okolici Los Angelesa je farma za noje, ki posoja te ptice filmskim družbam, nedaleč od nje je farma za aligatorje, ki jim priskrbi lahko takoj 500 in več teh nevarnih kuščarjev. Jack Altman, mlad Kalifornijec, prinaša iz kalifornijske pušča-

Trije znameniti angleški »zvezdniki« pred mikrofonom

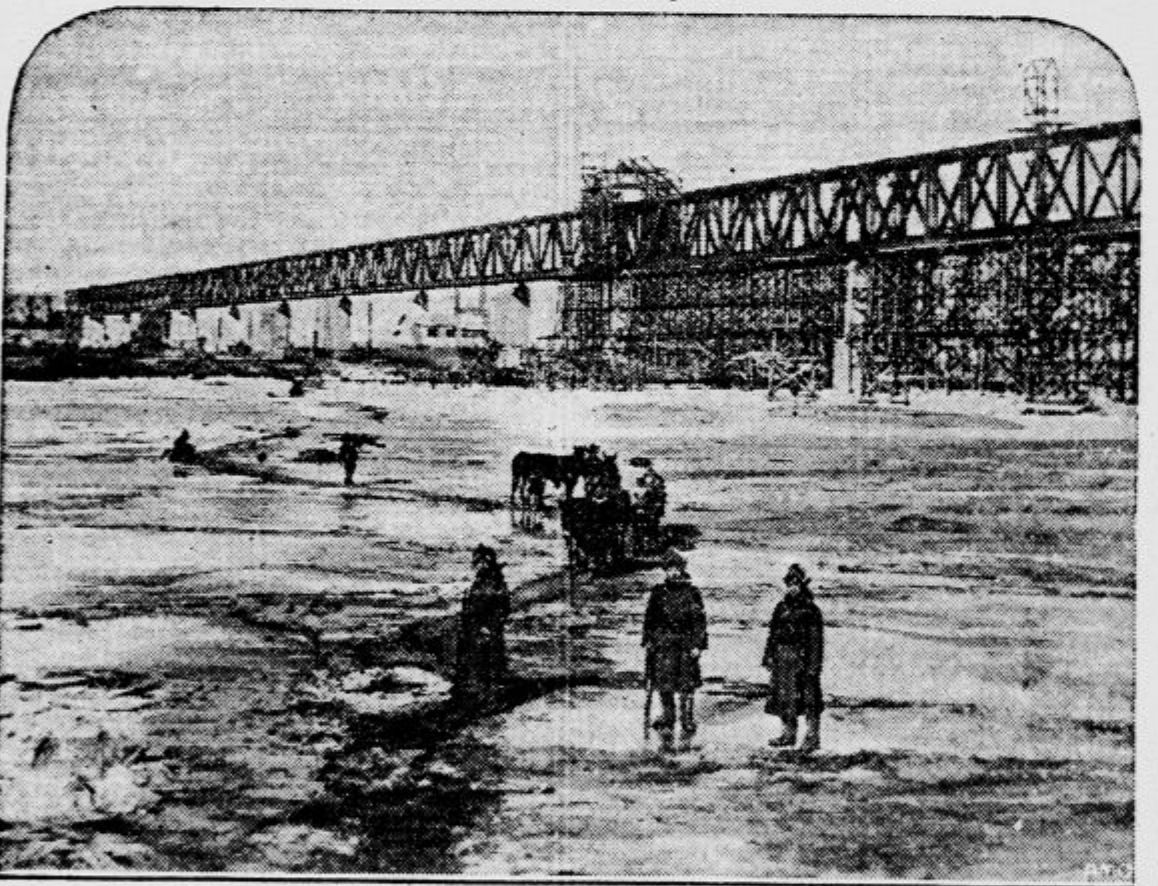
ja za živali, vodi v imenu živalskih lastnikov prav stvarne razgovore s filmskimi družbami. A do sporazuma še ni prišlo. Stvar pa v resnici ni lahka. V južni Kaliforniji so n. pr. levje farne, ki redijo do 400 teh živali. Filmske družbe so za takšnega, dobro vzgojenega in zdrosiranega leva plačale 100 do 250 dolarjev na dan. Nekega dne pa se je pojavil mož, ki je krasne levje eksperimentalno ponudil za samo 5 dolarjev na dan. Pri takšnih »gažah« je vzdrževanje levjih farm seveda nemogoče in ni čudno, da hočejo lastniki teh farm onemogočiti »umazano konkurenco« s pravo-močniimi tarifami.

Kar se tiče drugih živali, so slone in povodne konje plačevali na dan s 100 dolarji, opice različno, v skladu z njihovo nadarjenostjo, dresirani konji pa so visoko v ceni: v nekem ateleju je takšen konj lansko leto zaslužil celih 7000 dolarjev.

ve v vreči kar žive kače za filmske posnetke. Prava igrača mu je, izdreti najhujši strupenjači nevarni zob. Polg tega vam priskrbi na željo tudi stonoge, strupene pajke in drugo golazen.

Kakor med ljudmi uživa tudi med živalmi, vsaj v filmskem svetu, mladina kot delavec prednost pred starino. Konkurenca je velika, vedno več je levov, tigrov, hien, povodnih konjev, dresiranih konjev in psov, zato je umljivo, da iščejo družbe najraje takšne živali, ki veliko znajo, a so zraven tega čile in mlade. Razumljivo pa je tudi to, da jih posamezni lastniki zaradi preoblike ponujajo za vsako sprejemljivo ceno in da skušajo družbe imeti čim manjše stroške. Zato nočejo pristati na pogodbo, ki bi uredila vprašanje odškodnine za izposojene živali enotno. A tudi med lastniki samimi ni dovolj slovnosti, da bi si takšno pogodbo izsilili.

Največji most na Daljnem vzhodu

Na mandžurski železniški progi Harbin—Lafa dovršujejo most, ki meri v dolžino cel kilometer in ni samo največji na Daljnem vzhodu, temveč se lahko pomeri tudi z marsikaterim velikonom na zapadu

Vinko Bitenc:

Zgodba o deložaciji

Deložacija je sila neprijetna zadeva, posebno še, če te preseneti takole pozimi, v snegu in mrazu, ali pa v času, ko preplavlja mesto umazana brozga. Ni deložiran samo najemnik z družino vred, nego tudi njegovo pohištvo, ki mu ga postavijo na cesto. In ker pohištvo nima nog za premikanje, mora žalostno stati na ulici, dokler se ga ne usmili voz. Če pa tega ni, mora najemnik na kak drug način poskrbeti, da spravi pohištvo pod streho. Kam? Stanovanj je sicer več kot dovolj, toda deložirane je po navadi človek z veliko praznino v žepu in ne zmore visokih najemnin.

Tak deložirane je moj znanec iz kavarne, Tone Reven, ki je nedavno prišel k meni po svet. Žena mu je z otrokoma nekje na Dolenjskem pri zlahti, sam pa se potika sem in tja in prenočuje, kjer pač more: »Kaj mi je storiti, gospod? Če teden dni iščem stanovanje, pa ga ne morem najti. Zadnjič sem vendar nekje iztaknil poceni sobo s kuhinjo in sem že mislil pisati ženi, naj se hitro vrne v mesto. Pa mi je gospodinja tistega stanovanja, dobro rejena ženska, z majhnimi, sivkasto-zelenimi očmi, stanovanje danes spet odpovedala.«

»Kako to?« sem se začudil in ponudil znanec stol.

»Nekaj manjših stvari in slik sem že včeraj znesel v novo stanovanje. Danes sem nesel stensko uro, ki jo imam zavito tu v papirju. Pri tej priliki me je gospo-

dinja vprašala, če imam kaj otrok.

— Seveda jih imam, sem odgovoril; zaenkrat samo dva, fantka in punčko; če Bog da, bomo pa še katerega kupili.

— Slišite, potem pa ne bo nič s stanovanjem. Kar drugod si ga poiščite — Mrzel pot mi je stopil na čelo.

— Kako to? Zavoljo otrok...?

— Da, da, zavoljo otrok — se je nepri-jazno zadržal. — Ali mislite, da sem ukradla svoje živce? Kako pa! Zdravnik mi je prepovedal vsako razburjenje. Z otroki je pa večna jeza.

— Moji otroci so pridni, ne bodo vam delali nadelge. gospa.

— Saj me ne boste prepričali, imam že dovolj izkušenj s takimi paglavci. Naš kužek in muček bi ne imela nobene mirne ure več pred njimi. Kar ste prinesli v stanovanje, spet odnesite; are mi pa tako niste dali.

Izprevidel sem, da bi bilo vsako prigravarjanje zaman. Babnica je še zatrdjevala, da sploh ne bo oddajala stanovanja, nego da bo vzela k sebi neko svojo sorodnico, ta da ji bo zato popazila na hišo, na kužka in na mucka, kadar nje ne bo doma.

Pobral sem tistih par slik, stisnil uro pod pazduho in brez besede odšel.

Vidite, gospod, tako je dandanašnji. Ljudje imajo več usmiljenja z živalmi, nego z ljudmi.

»Da, v nekaterih primerih,« sem dejal,

Einstein v New Yorku

Slavni učenjak je ustanovil v New Yorku svoj list in na sliki ga vidimo pri stavnem stroju, kako postavlja prvo vrstico svojega lista

Pri nagnjenju k maščobi, protinu, sladkosečnosti izboljšuje »Franz Josefov« grenčica delovanje želodca in črevesa in trajno pospeši prebavo. Raziskovalci na polju zdravniške vede o presnavljanju zatrjujejo, da so dosegli z »Franz Josefov« vodo sijajne rezultate. »Franz Josefov« grenčica se dobi v vseh lekarnah, drogerijah in specerijskih trgovinah.

Junak v družinskem krogu

Junak kubanske revolucije, vrhovni poveljnik kubanske vojske polkovnik Batista s svojo ženo in otročičkoma

Pingvinski ribnik v Londonu

Londonski živalski vrt dobi novo privlačnost v podobi pingvinskega ribnika. Načrt za to atrakcijo je napravil Lubetnik, mož, ki se je obnesel že s svojim poskusom domovanja za gorile. Pingvinski ribnik v londonskem zoološkem vrtu bo stal blizu odleka za leve in blizu volčjih jam. V ribniku bodo postavili umetno skalovje. Na teh skalah bodo pazniki krmili pingvine, da jih bo občinstvo moglo opazovati in se diviti njihovim posebnostim.

Živalim, žrtvam vojne

V nekem svetlišču v Osaki so priredili Japonci pred kratkim svečano bogoslužje za zveličanje duš živali in ptic, ki so padle v vojni s Kitajci. Svetišče je bilo okrašeno z rožami, med prisotnimi so bili polnoštevilno zastopani zlasti učitelji vseh budhističnih šol kakor tudi odposlanci vojaških oddelkov. Okoli altara je bilo med ceremonijo privezanih 25 konj, 6 vojnih psov in 700 golobov-pismonoš. Med svečanostjo se je divjalo k nebu kadilo, pevec pa so peli žalne psalme.

»v drugih pa je ravno narobe. Poznam mesarja, ki tehta svojih stoidvajset kil in ima majhnega, suhega konjička. Če konjiček z mesarjevo težo in s težo zaklana-nega vola na vozu ne teče dovolj urno, ga mesar neusmiljeno odvrta z bičem. Doma pa mesar nanosi svoji ženi vsa drva v kuhinjo, da bi se gospa ne pretegnila, ker revica tehta deset kil manj kakor on.

Deložirane Tone Reven se je zasmeljal. Vesel, da sem ga spravil v dobro voljo, sem naročil ženi, naj prinese čaja.

»Kje pa imate pohištvo?« sem hotel vedeti.

Tone Reven je napravil dolg požirek čaja, založil kos kruha v usta in zavzdihnil.

»Tri dni je stalo na ulici. Potem sem pa prosil gospodarja, če ga lahko postavim v vežo; in mi je milostno dovolil.«

»Pa se ne bojte, da vam kdo kaj pokrade?« sem vprašal.

»Tisto ne; podnevi popazi branjevka, ki prodaja v veži, od devetih zvečer pa so vežna vrata že zaklenjena.«

Nekaj časa sva molčala in srebrala čaj. Pa se je oglasil Tone Reven.

»Nekaj bi vas prosil,« je dejal. »Tote stensko uro bi rad nekam namestil, da se mi čisto ne pokvari. Ali bi jo smel tu v vaši sobi?«

»Zakaj pa ne,« sem se nasmehnil. »Kar na delo.«

Iskala sva primeren prostor na steni. Slednje sva ga našla nad mojo posteljo. Toda žebija ni bilo pri roki. Šel sem, da ga poiščem, a sem se vrnil brez njega.

»Ne najdem primernega žebija,« sem se opravičeval.

»Čakajte, gospod, izrumem ga kje iz ste-

Ali je mogoče udomačiti tigra?

Redek primer udomačene »kraljice džungle«

Družina Price, ki se je priselila v šatro, hazaribaški okraj v Angleški Indiji, je imela več let tigre Diano, ki se je povsem privadila sožitja z ljudmi. Pricevi so jo dobili, ko je bila še čisto majhna, tako da so jo morali vzrediti z mlekom in cucjem. Dali so ji posebno posteljo v sobi, kjer so spali trije otroci.

Ščasoma se je razvila v krasno, krepko,

dostil. Čez nekaj časa so jo poklicali po imenu in se je vedno takoj vrnila.

O tigrh pravijo, da so najbolj divje in krvoločne živali na svetu, toda Diana ni ves čas svojega bivanja pri Pricevih storila nikomur nič zalega. Neprestano je bila v družbi ljudi in kakor večina domačih živali se je posebno rada vozila z njimi v avtomobilu na sprehod. Bila je povsem

čisto in prijazno žival, ki se je z otroki prav tako rada igrala kakor s psi, samo mačke ni mogla strpeti. Hranili so jo s surovim mesom in mlekom. Vsak dan so jo »okopal« s škropilnico, kar je imela posebno rada.

Po tej proceduri so jo povedli na sprehod. Po cesti so jo vodili na dolgi vrvi, ko so prišli z njo do bližnje džungle, so jo spustili in je zdirljala vanjo z velikimi skoki po sledovih divjačine, ki je je v teh krajih

krotka, če izvzamemo srč, ki ga je gojila proti mačkam.

Sedaj so jo Priceovi poklonili londonskemu zoološkem vrtu. V ozki kletki, pod meglenim londonskim nebojem ji bo malo hudo, saj je bila navajena povsem drugačnega življenja. Bržkone bo izgubila tudi svojo krotkost. Na vsak način pa je ostalo vprašanje, dali je mogoče kraljico džungle povsem udomačiti, zopet enkrat odprto.

Gorski velikani, ki prekašajo Mount Everest

Angleški botanik in potovalec F. Kingdon-Ward, ki raziskuje ta čas še popolnoma neznane predele južnovzhodnega Tibeta ob mejah Gornje Birme, poroča v nekem pismu, da je odkril nekoliko vrhov, ki po vsej priliki prekašajo Mount Everest.

Postavil si je nalogo, da to ozemlje, kjer so tudi doslej neznani veliki ledniki in vršaci po 7000 m, kartografira. Ima enega samega spremljevalca in več nego tri mesece sta bila popolnoma odrezana od vsega sveta.

Bodoči mož Grete Garbo?

V poučenih krogih se govori, da bo Greta Garbo vzela režiserja Roubena Maulliana, ki ga vidimo tu na sliki

A NEKDOTA

Brahmu so očitali, da uprizarja same Hauptmanna, Ibsena in Schnitzlerja, za mlade pisatelje pa se ne briga. Da bi se odtegnili tem očitkom, je dal na spored končno Eulenbergovo dramo »Sinjebra-dece«. Sam pa je ni zreziral.

Premiera je, kakor vedno, napolnila hišo, toda prišlo je drugače, nego so pristaši mladih misli. Občinstvo se je od prizora do prizora bolj dolgočasilo, pričelo je delati medklice in končno je izbruhnil velik gledališki škandal. Brahm pa je bil od dejanja do dejanja zadovoljnejši. Ko sta hotela v eni izmed zadnjih slik dva igralca na oder, ju je zadržal z besedami: »Ne pojdiva, občinstvo se itak sijajno zabava!« Tako zadovoljen kakor ob tem polomu ni bil Brahm niti pri svojih največjih uspehih.

Od vseh dramskih del, ki jih je napisal Bernard Shaw, bo »Sveta Ivana« bržkone ostala najdlje. Da pa je pisatelj napisal baš to delo, je zasluga njegove žene.

Ga. Shawova, ki je uganila velike dramske možnosti te snovi, je zbrala nešteto knjig in dokumentov o Ivani d' Arc in jih pustila ležati po vsej hiši, tako da je moralo to štivo priti pisatelju po sili v roke. Kadarkoli je odšel na kakšno potovanje ali na weekend, je našel med svojo prtljago samo knjige o sv. Ivani, vse druge knjige so mu neopazno spravili stran. Tako je bil Shaw nekaj časa prisiljen, da se je boril samo z usodo francoske narodne junakinje. Uspeh tega je bila njegova drama. Toda odlejte ne prebere Shaw za nobeno dragocnost najmanjšega spisa, ki bi se bavil s to snovjo.

Drobne resnice

Diletanti imajo več poguma k uspehu nego geniji.

Vsak Sokrat najde svojo Ksantipo. Kajti pri ženskah se neha vsaka filozofija.

Lahkoverni ljudje verjamejo tudi sebi prelahko.

Ob začetku ljubezni nam ženske pripovedujejo pravljice, ob koncu romane.

»Priseči vam ne morem, da ne,« se je odrezal Tone Reven, ležeč vzznak na zaslini postelji. »Če bi slučajno smrčal, me pa zbudite. Nocoj se mi bo gotovo spet kaj sanjalo. Sinoči sem spal zunaj na deželi, pri nekem svojem daljnem sorodniku. Pomislite, kakšne sanje sem imel! Zdelo se mi je, da sedim na veji drevesa in da moram vsak trenutek teleti na tla. Po cesti nasproti je nenadoma prikoralala — moja deložirana miza s stoli. Z okornimi nogami so ropotali naravnost proti drevesu. Od začudenja sem hotel zakričati — in sem se zbudil. Smešne sanje, kaj?«

»Zares smešne,« sem brezbržno pripomnil.

O ti preljuba deložacija, kakšno breme si mi naprtila na pleča.

Pospali smo, to se pravi, moja žena, ki ima že od nekdaj hvaljevrno lastnost, da silno trdno zaspi, in seveda moj nenačuden gost, katerega smrčanje iz predsobe mi je udarjalo na ušesa, kakor bi nekje žagali najtrša bukova drva. Nocoj je najbrž prišla deložirana omara v sanjah na obisk — sem pomislil.

Premetaval sem se po postelji, na vse načine sem poskušal zaspati, pa nisem mogel. Nesrečna deložiranceta ura nad mojo glavo je korajžno tiktakala, v sencih mi je toliko, kakor ob topovskem gmenju. In pri vsem tem še godba iz predsobe! Če sem zamižal, se mi je pred očmi pojavila čudna pošast z žarečimi očmi, s sikajočim, dolgim jezikom, a njen zategnjen, cvileč glas mi je pa na ušesa:

De-lo-za-cl-ja-le-lo-za-cl-ja...

Drignil sem se napol v postelji, da bi z roko dosegel uro in jo ustavil. Zgrabil sem za nhalo, toda, ojoj — v tistem trenutku

Sportna nedelja

Dan sonca in zmag v Planici

Včera so bile s skoki zaključene drž. prvenstvene tekme JZSS — Državni prvak v kombinaciji je Nemec Leupold, najboljši Jugoslovčan Albin Jakopič iz Mojstrane — Otvoritev nove smuške skakalnice — Nov rekord v smuškem skoku je dosegel zmagovalec Franc Palme z znamko 60 m

Rateče, 4. februarja.

Višek zanimanja, rekord obiska in enega najkrajših sončnih dni je doživela Planica danes, tretji dan smučarskih tekem za državno prvenstvo. Že snovi so z dvema večernima vlakoma prispeli v Rateče trume prijateljev belega sporta, davi pa sta redni jutranji vlak in še posebni smučarski vlak iz Ljubljane pripeljala v ta naš divni smučarski kotiček armado smučarjev od blizu in daleč, tako da se najbrž ne motimo, če računamo, da je poživljalo rateške travnike, popoldne pa obsežne terene pod Slatno

najmanj 2000 smučarjev

Velika večina je prisostvovala tudi popoldanskim skakalnim tekmam, nekateri pa so rajši odšli v božjo naravo in pod toplo sonce. Zvečer je bilo na postaji v Ratečah kot v panju; oba vlaka, ki sta bila močno ojačena, sta prišla nabito polna do Jesenic, kjer je bilo zopet vrvenje in življenje, kakor ga menda na naših gorenjskih postajah ne vidijo večkrat kot enkrat na leto.

Kakor smo že včeraj kratko poročali, je bil zvečer ob 20.30 v restavraciji Jalovec

pozdravni večer tekmovalcem

Po priručnem sprejemu bana dr. Marušiča, zastopnika komandanta divizije generala Pekića, sreskega načelnika dr. Vrečarja in še nekaterih odličnih gostov, pri katerem so bili navzoči zastopniki domače občine, tujkoprometnega društva, gasilcev, Sokola itd., je odlična družba odšla v Jalovec, kjer so bili že zbrani funkcionarji JZSS, vsi zunanji tekmovalci ter tudi številni naši smučarji. Oficijske zastopnike goste in vse tekmovalce je najprej pozdravil prvi podpredsednik dr. Ciril Pavlin, med njimi prav posebno priručno bolgarsko ekipo in zastopnike nemške smučarske zveze ter zaključil svoj pozdrav s krepkim trikratnim: Smuži! za Visokega pokrovitelja JZSS Nj. Vis. prestolonaslednika Petra. Za njim je spregovoril ban dr. Drago Marušič, ki je poudaril, da je ponosen in zadovoljen z razmahom belega sporta v naši domovini, posebno pa v dravski banovini. Posebno priručno je tudi on pozdravil bratsko bolgarsko deputacijo, naglašujoč, da imamo Bolgare radi, da jih cenimo in smo vsi prežeti misli, da sta Belgarija in Jugoslavija eno ter ne sme biti nobene sile, ki bi ti dve državi ovirala in prijateljskem sodelovanju in korist krepkega razvoja vsega prebivalstva od Jadranskega do Egejskega morja. G. ban je nato še posebej pozdravil tudi nemško tekmovalno trojico, predvsem simpatičnega Leupolda, ki ga poznamo že iz prejšnjih treh nastopov na naših belih poljanah. Pozdravom bana dr. Marušiča je sledil še pozdrav zastopnika ministra inž. Aračiča, ki je želel vsem tekmovalcem v imenu g. ministra čim lepših uspehov. Za njim se je zahvalil za pozdrave voja bolgarske vrste prof. Zaharijev, ki je obenem poklonil JZSS krasen nastavek z bolgarsko trobojnico. Predstavnika bratskih zimsko-sportnih savezov sta si po tej lepi gesti izmenjala poljube, kar je dvignilo med navzočimi buren vihar odobravanja. Prav tako se je tudi predstavnik nemške trojice, naš znani trener Marx v kratkem in jedrnatem govoru zahvalil za priručen sprejem v Jugoslaviji in izrazil željo, da bi tudi naši tekmovalci čimprej startali v Nemčiji. Večer je nato potekel v prijetnem kramljanju, pri katerem so bili bratje Bolgari deležni posebneza interesa.

Današnji spored v Planici je obsegal dvakratne skoke in sicer dopoldne

za konkurenco v kombinaciji

popoldne pa za propagando in pokal. Kakor smo že rekli, je bilo vreme najidealnejše in je ves dan od 9. dalje sijalo nad borovškim kotom krasno zimsko sonce, ki je še bolj povzdignilo razpoloženje med že po naravi živahnimi smučarsko družbo. Start za dopoldanske skoke je bil določen na 9. uro, toda prvi skakalec je zdrknil raz mosta še

se je zrušila ura z uteži vred na mojo glavo! Mislim, da ne pretiravam, če pravim, da so se mi tedaj razodele zvezde neba v vsej svoji svetlosti in veličini. Zaklet in zastokal sem, vse obenem, tako da se je vendarle zbudila žena.

»Kaj pa rogoviliš in me budiš?«
»Ta preklemani deložiranec tako smrči, da ne morem zaspati; in še njegova ura mi je padla na glavo,« sem pohlevno potolil svoji boljši polovici.

»No, če ni nič hujšega...! Do devetindesetdeset našte potihoma, ali pa zmoliš očenáš pa boš takoj zaspal,« me je podučila žena, se obrnila na drugo stran in je že zaspala — pardon! — zsmrčela. No, lepa reč, zdaj smrči še ona! Kar dve godbi hkrati, ena z leve, druga z desne. Dobro pri vsem pa je bilo še to, da ure ni bilo več na steni; kajti prepričan sem, da bi se mi sicer v tistem hipu zmešalo. Prijel sem za čelo in sem začutil debelo buško pod roko. Nesrečna ura me je bila poštno oplazila.

Ko sem tako nekaj časa brezupno strmel v strop, sem začel preizkušati recepte svoje žene. Prišel sem šteti. Naštel sem — reci in piši — nič manj kakor do štiristoosemasedemdeset (478), potem, no, potem se postal še bolj brihten. Kajti smučarjeva godba iz predsohe se je nenadoma izpremenila v nerazumljivo, stokajoče šlagerje. Aha, sem pomislil, gospod deložiranec sprejema v sanjah svoje deložirano pohištvo. Take sanje so zares nekaj posebnega. Zmoliš sem očenáš, v mislih sem si prikladal v spomin vse znane mi življenjske raznih svetnikov, da bi med njimi našel vsaj enega, ki je bil kdaj v življenju v kakšni zvezi z deložacijo in bi se torej za tekel k njemu v tej noči brez spanja. — Slednjik se mi je posvetilo v glavi: sveto-

le pol ure pozneje, kar pa ni imelo nobenih posledic, ker je bila konkurenca prav za prav manjša številna in je bil ves spored končan že v dobrih 45 minutah. Na startu je bilo 11 tekmovalcev, ki so morali izvesti po tri skoke, in sicer na mali rateški skakalnici, takoj nad progo proti Italiji. Skakalnica dovoljuje skoke največ do 35 m, kar pa je za konkurenčne skoke popolnoma dovolj, ker skakejo vsi nastopajoči zelo previdno, da bi izrazili morebitne izgrube pri teku na 18 km.

Najdaljši skok je imel že dopoldne Norvežan Jahr, ki je za konec skočil 33 in pol metra daleč. Ostali tekmovalci so se večinoma držali tik do 30 meterske meje razen Nemca Hungerja, ki je v tretjem skoku dosegel 30,5 m. Padec je bil malo.

Po oceni skokov so bili podrobni rezultati kombiniranega tekmovanja naslednji:

1. Leupold Herbert (DSV) daljine 22, 24,5, 27, točke 416,8.
2. Hunger Rudolf (DSV) 27, 28, 30,5, t. 367,9.
3. Jakopič Albin (Sm. kl. Dovje-Mojstrana) 25, 28, 28,5, t. 366,3.

Otvoritev nove smuške skakalnice

ki jo je letos jeseni po načrtih inž. Bloudka zgradila SK Ilirija s pomočjo JZSS. Skakalnica leži nasproti domu SK Ilirije na bregu pod Ponco in naprava je z vnožja močeno vti. Danes je kazala ta veličastna skakalna naprava še prav posebno močeno lice, ker so jo priredili ob izteku vse na okoli okrasili z zastavami na visokih drogih, med njimi pa zopet s številnimi manjšimi zastavicami sodelujočih držav. Tudi most in start sta bila okrašena z velikimi državnimi trobojnicami. Ob koncu izteka je bila prirejena majhna tribuna, na kateri so kmalu po 14. zavzeli mesta predstavniki oblasti in drugi odlični gostje. Med njimi smo opazili g. ministra dr. Hanžeka, ki se kljub bolelosti ni dal zadržati doma, bana dr. Marušiča, rektorja ljubljanske univerze dr. Slaviča, železniškega direktorja Cugmusa, ministra n. r. in narodnega poslanca Mohoriča, admirala Prico, zastopnika SKJ prof. Jerasa, sreskega načelnika dr. Vrečarja, zastopnika vseh zimskosportnih podsavezov, dalje zastopnike vseh močnejših smučarskih klubov, predsednika SK Ilirije dr. Lapajneto, zastopnika SPD dr. Brileja in druge.

Pred blagoslovitvijo, ki jo je opravil sv. volasi rateški duhovni svetnik Lavtarič, je dr. Ciril Pavlin v kratkih besedah skiciral zgodovino razvoja smuških skokov ter navajal nekaj podatkov o najdaljših skokih. V naši državi je bil dosežen prvi rezultat 1. 1923 s 15 m, lanski rekord pa je bil 62 m. Za njim je govoril minister za fizično vzgojo dr. Hanžek, ki je čestital graditeljem za ta krasen dokaz našega dela na sportnem polju in izrazil željo, da bi ta nova sportna naprava povzdignila razvoj našega sporta za potrebe našega naroda. In sicer ne samo za ojačanje telesnih sil, temveč tudi za dosego čim večjih moralnih vrlin.

Nekoliko pred pol 15. je razglaševal raz stolpa ob mostu napovedal

otvoritveni skok

Norvežan Jahr, ki je v naslednjem hipu že smuknil z vrtočnega visoke dolgi globino proti gledalcem. Tisočim je zastal dih, toda nekaj sekund kasneje je Jahr že obstal z nasmehom na obrazu pred častno tribuno. Skočil je v krasnem stilu 55 m daleč. Nato so prišli na vrsto njegovi učenci. Nesrečno številko je imel v tej tekmi šramel, ki je bil prvi med našimi. Skočil je 50 m prav lepo. Takoj za njim se je dobro obnesel mladi Istenič, član SK Ilirije, ki je obstal na 55 m, da si nekoliko nesigurno. Jeseniški Zupan, ki je bil četrti na vrsti, je storil svoje in skočil 50 m, toda pri doskoku z rokami podiral po tleh. Prihodnji je bil Tone Dečman, po blejskih tekmah favorit današnjega dneva, ki se je sicer pogel na 56 m, toda žal ni vzdržal. Ilirijan Šubic se je zadovoljil z 48 m, toda tudi ta daljava je bila zanj prehuda in šel je v sneg. Korajžno za njim se je spustil mladi Bevc,

ga Aleša so vrgli pod stopnice — mar ni bila to neke vrste deložacija?

Priporočil sem se torej svetemu Alešu in je menda pomagalo. Proti jutru sem zadremal.

Tone Reven je prenočeval pri nas še cele tri noči. Ni se dal odpraviti, vsak večer je zatiral, da drugi dan prav za gotovo dobi stanovanje. Tri noči sem trpel, tri dolge noči brez spanja, potem pa nisem mogel več. Moja glava je bila že podobna sodu, v katerem vren vino. Kar odločno sem povedal deložiranemu znanцу, da moji živci ne prenese več, niti ene noči da ne vzdržim več brez okrepčujočega spanja. Dejal sem, da razumem težavni položaj deložirane, usmiljenega srca, toda vse do gotove meje. In sem se pristavil, da sem pripravljen iti z njim, s Tonetom Revenom namreč, iskat stanovanja po mestu. Če greva dva, bo gotovo več uspeha.

Tone Reven ni bil nič kaj zadovoljen z mojim predlogom, vendar se je udal in sva odšla na lov za stanovanjem. Nekaj časa sva hodila po ulicah, potem sva si šla ogledat nekaj stanovanj, ki so bila seveda vsa predraga.

Na lepem se je Tone Reven poslovil, češ da mora na urad v zelo važni zadevi. Lepo se mi je zahvalil za uslugo in še izrazil menje, da bo do večera gotovo že pod streho.

Od takrat ga nisem videl več, kakor da se je bil pogreznil v strugo ljubljanske. Če je bila vsa tista zadeva z deložacijo le pretežava zavoljo brezplačne hrane in stanovanja, no, tisto mu že odpuštam. Njoli mu pa ne odpuštam, da me je s svojimi trikom očevali za toliko ur spanja.

Vedno bolj raste v meni prepričanje, da je Tone Reven deložiranec — po poklicu.

4. šramel Bogo (Sm. kl. Ljubljana) 28, 28,5, 29,5, s padcem, t. 331.
5. Zemva Lovro (Sokol, Gorje) 22,5, 25, 23, s padcem, t. 314,2.
6. Palme Franc (Sm. kl. Ljubljana) 27,5, 27,5, 28,5, t. 303,8.

7. Mihalek Otmar (Sm. kl. Ljubljana) 20, 22 s padcem, 19,5, t. 263,5.
8. Ravnik Jože (Bratstvo, Jesenice) 21, 23, 23,5, t. 252,2.

Državno prvenstvo JZSS v kombiniranem tekmovanju si je torej za letošnji priboril član nemške smučarske zveze Herbert Leupold. Kot najboljši Jugoslovčan se je plasiral Mojstrančan Albin Jakopič in si s tem za trajno pridobil pokal g. ministra za fizično vzgojo. Njegovo častno mesto je tem pomembnejše, ker je razlika med njim in drugim najboljšim prav neznatna in gre še ta deloma na račun nedavne blessure. V ostalem je Jakopič ponovno dokazal, da je še vedno star macek in je njegov rojstni kraj Mojstrana prva ožja domovina naših najlažjih zastopnikov v kombiniranem tekmovanju.

Glavna atrakcija za množico pa je bila danes

Pri drugem skoku

se je splošno pričakovalo, da se bodo skakalci vsaj nekoliko otesili prve mrzlice in vendarle švigali še kakšen meter dalje. Tako je tudi bilo! Kot prvi je šel z mosta zopet Norvežan Jahr, ki je v krasnem stilu sigurno dosegel 62 m. Buren aplavz! Šramel za njim je priletel na 54 m, toda kmalu po doskoku ga je zasukalo in parkrat vrglo ob strmino. Istenič je nato, dasi mu nihče ni prisojal večjih ambicij, dosegel znamko 56 m in s tem postavil nov jugo-

Državno prvenstvo v umetnem drsanju

Prvo mesto v mednarodnem tekmovanju je zasedel g. Zettelmann iz Gradca, seniorski državni prvak je postal Polo Schwab, juniorski pa Serneć Gvidon

Celje, 4. februarja. Danes od 10. do 12.30 se je vršilo na drsališču Celja v mestnem parku obvezno drsanje seniorjev za mednarodno tekmovanje in za državno prvenstvo v umetnem drsanju. V teku programa se je videlo, da štajerski prvak Zettelmann (Kastner & Uhler) najpopolneje obvlada predpisani program in ga izvaja z največjo rutino. Dosedanji prvak Polo Schwab se je dolgo časa izvrstno držal, pri protokretu in protiroki paragrafa pa je nekoliko zaostal, da se mu je Pichler (GAK) nevarno približal. Tuma je ostal precej dolžan pri obveznem drsanju. Peti tekmovalce Plankl se je izkazal kot soliden in simpatičen desalec in tekmovalce Ob koncu obveznega programa je imel Zettelmann že tak naskok, da si je zagotovil zmago za mednarodno konkurenco. Prav tako je imel Schwab proti Tumi tak naskok, da se je smatral sigurnega za jugoslovnsko prvenstvo za leto 1934, ne pa za drugo mesto na mednarodni kvalifikaciji.

Juniorski so razpisani program korektno izvajali. Gvido Serneć (Ilirija), Kurt Bühl (Rapid, Maribor) in Josip Biber (Ilirija) so bili najboljši, ostali precej nesigurni v izvajanju obveznih likov. Domačini iz Celja so pokazali dobro voljo, poznalo se jim je od 15. do 16. se je pred 500 gledalci pričel najlepši del tekmovanja, in sicer v prostem drsanju. Ga. Schrittwieserjeva, štajerska prvakinja, je izpopolnila popoldanski program z dvema produkcijama, ki sta bili višek prireditve.

Drsanje je otvoril junior Serneć (Ilirija), ki ima lepo držo, dober zamah in tek. Vezal je dobro in izvajal precej lahke programe. Pokazal je nekaj lepih priret v raznih likih in varijantah. Kragelj (SK Celje) je v prostem drsanju pokazal več nego v obveznem. Josip Biber (Ilirija), se je postavil z elegantnimi skoki in lepo držo, Celjan Vrečko je imel v svojem programu težje like, a bi moral svojo držo korigirati. Smerkolj (Ilirija) je bil v prostem drsanju med juniorji najboljši, čmel je harmonično vezan program, ki ga je ritmično tudi dobro izvajal. Njegova posebnost je v priretah, v katerih celo dosega seniorje. Bühl (Rapid, Maribor) ima lepo držo. Njegov program pa je bil težji likov. Presinger iz Celja je pokazal nekoliko lepih skokov. Tipična je njegova vohemena, pozna se mu, da je ali round sportnik.

Seniorski Kot prvi senior je nastopil Polo Schwab (Ilirija). Njegov program je bil dobro sestavljen, poln težkih priret v raznih varijantah in skokov. Postavil se je z Eulerjevim skokom ter z raznoško, dobro je tudi vezal ter ritmično sledil godbi. Drža je bila elegantna. Publikla je njegov uspeh nastop, s katerim si je bistveno popravil dopoldanski položaj po obveznih likih živahnega pozdravila. Nato je nastopil Tuma v dobrem stilu in lepo vezano. Njegova posebnost je drsanje po taktu godbe, njegova močna stran pa slejkonej prirete. Več skokov je sigurno izvedel. Tudi on si je lepo popravil šibko pozicijo iz obveznega tekmovanja.

Tretji je nastopil Evald Bichler. Njegov drsanje je imelo nekoliko prav težkih skokov in priret, nekovevemu programu je pa manjkalo vsebine. Izvrsten je bil njegov aplavz! Jeseniški Zupan je spet prišel na 50 m, toda spet podiral z rokami po tleh. Nato je prišel Dečman, ki je prav kar slisal razglaševalca, da je Istenič tik pred njim dosegel nov rekord. Najbrž mu je to vilo še svežih sil in tako je dosegel največje daljavo 62 in pol metra, toda žal ni vzdržal trdega doskoka in obeležal na snegu. Enaka usoda je zadela tudi neustrašnega Bevca, ki si je pomagal na 58 m. Ključnik je izboljšal prejšnjo znamko za 8 m, Jakopič je ostal na 50 m in podiral z rokami, nato pa je nastopil hunak dneva in edina nada, da se še kaj zboljša. Mladi Palme je z drugim skokom, s katerim je postavil drugi in novi jugoslovnski rekord današnjega dneva, izvozil 60metersko znamko. Buren aplavz! Hunger, ki je kot zadnji hotel slediti svojem predhodniku, se je moral po 60 m rovaljati v snegu. Ob 15.10 so bili skoki končani.

Podrobni rezultati so bili naslednji:

1. Palme Franc (SM. klub Ljubljana) 55, 60, t. 136,5;
2. Istenič Lado (SK Ilirija) 55, 56, t. 134,6;
3. Ključnik Gregor (Sp. kl. Dovje-Mojstrana) 40, 48, t. 109,7;
4. Hunger Rudolf (DSV) 54, 60 s padcem, t. 99,4;
5. Šramel Bogo (Sm. klub Ljubljana) 50, 54 s padcem, t. 95,4;
6. Jakopič Albin (Sm. kl. Dovje-Mojstrana) 50,5, 50 s padcem, t. 91,4;
7. Dečman Tone (Sm. kl. Ljubljana) 56, 62 in pol, oba s padcem, t. 68,6;
8. Bevc Edo (Sm. klub Ljubljana) 53, 58, oba s padcem, t. 65,8.

Ob 16.30 je bila pred domom SK Ilirije razglasitev rezultatov

in razdelitev pokalov ter priznanje. Pri tej priliki je predsednik JZSS ban dr. Marušič čestital vsem tekmovalcem za lepe uspehe na letošnjih državnih prvenstvenih tekmah in se zahvalil predvsem tujim, nato pa tudi domačim udeležencem. Posebej je pohvalil še poštovnovalno in idealno delo tehničnega odbora pod vodstvom dr. Pavlina in dr. Berceta, ki sta s priznano rutino dovršeno organizirala letošnji prvenstveni spored. Generalni tajnik JZSS g. Gorec je nato objavil rezultate, g. ban pa je razdelil najboljšim pet krasnih pokalov in večje število priznanj.

Z večernimi rednimi in izrednimi vlaki se je velika in vesela smučarska armada vrnila na vsakdanje delo. — Letošnje prvenstvene tekme JZSS so se vršile v znamenju krasnega vremena in odlične organizacije. Prav tako razveseljiv pa je tudi kvalitativni napredek naših smučarjev tekmovalcev, tako da lahko mirno in z zaupanjem zremo v sportno bodočnost na belem polju.

Motorji s priklopci: 1. Tadiu Oton (Motoklub) in Stangl Zdravko (Maraton) 5:10. Najboljši čas dneva 2. Višer (Perun) in Voller Kristijan (MSK) 6:10. 3. Zimtauer Ludvik in Zimtauer Helmut (Rapid) 6:44.

Po tej dirki se je vršila v Majstrovici ulici dirka z letičnim startom na 800 m. Najboljši čas sta dosegla Lotz Rudolf in smučar Stangl Zdravko, namreč 24 sekund. Njun motor je bil do 250 ccm. Druga Tadiu Oton in Stangl na motorju do 350 ccm, 24 sekund, 3. Lotz Rudolf in dr. Pichler 25 in pol sekunde, 4. Vreznik in Pobežin 26 sekund.

Svetovno prvenstvo v hokeju na ledu. V soboto so se v Milanu pričele tekme za svetovno prvenstvo v hokeju na ledu. — Teh tekem se udeležuje tudi rumunska reprezentanca, ki je pred par dnevi porazila kombinirano moštvo Ilirija — WSV samo z 1:0. Rezultati v Milanu so bili: V soboto: Avstrija: Nemčija 2:1, Madžarska: Anglija 2:0, Švica: Belgija 20:1. V nedeljo: Rumunija: Belgija 3:2, Anglija: Čehoslovaška 2:1.

Tekme za zimski pokal

Včeraj so se vršile tri tekme turnirja za zimski pokal, in sicer v Ljubljani Sloga: Svoboda (Vič) in Reka: Slovan, v Domžalah pa Primorje: Domžale. Zmagali so favoriti. Rezultati so bili naslednji:

Sloga: Svoboda (Vič) 3:0 (3:0).

Svoboda je igrala ves čas samo z devetimi ljudmi, vendar pa se je prav žilavo branila proti Slogi, ki je bila skozi v premoči. Sodil je g. Strah.

Reka: Slovan 7:3 (4:3)

Reka je že vodila s 4:0, toda Slovan se je potrudil ter zabil tri gole. Ob malo večji sreči bi bil skoraj izenačen. V drugi polovici je bila igra izenačena, vendar pa Slovan, ki je poleg tega nastopil z rezervnim golmanom nima strelcev v svojem napadu. En gol za Reko in en gol za Slovana sta padla iz enajstmetrovke. Sodil je g. Novak.

Primorje: Domžale 10:1 (6:1)

Ta pokalna tekma je bila odigrana v Domžalah. Primorje je bilo, kakor se to vidi že iz rezultata, ves čas v veliki premoči. Sodnik je imel zelo lahko delo, ker je bila igra izredno fair.

Beograd: Zagreb 4:2 (0:1)

Zagreb, 3. februarja. V Zagrebu se je danes vršila pred 4500 gledalci medmestna tekma med reprezentancama Beograda in Zagreba, ki so jo Beograščani sigurno odločili v svojo korist s 4:2.

Igra je potekala takole: V 42. min. prvega polčasa je Geyer lepo podal Živkoviću, ki je v zaokretu ujel žogo in jo z daljave 10 m pogнал v mrežo. To je bil edini gol prvega polčasa.

V drugem polčasu je rezultat do 19. minute ostal neizpremenjen. V 19. minuti pa je Moša Marjanović dal precej lahno žogo proti голу Zagreba. Hügl jo je skušal odlati Bratuliću, toda žoga je mesto v roke Bratulića šla v mrežo. V 24. minuti lepa kombinacija Živkovića z Valjarevićem. Valjarević je lepo oddano žogo vodil nekoliko korakov ter z daljave 8 m z ostrim strelom postavil rezultat na 2:1 za Zagreb. V 30. min. gneča pred golom Zagreba. Moša Marjanović iz bližine strelja na gol, a Bratulić odbije, toda ravno na nogo Marjanovića, ki s ponovnim strelom iz bližine 2 m izenači. V 34. min. foud Geyerja na Vujadinovića. Prosti strel iz daljave 20 m strelja Moša Marjanović v kot mreže ter doseže vodstvo za Beograd. V 38. min. odda Vujadinović žogo Miševiću, ki jo v teku ujame in z zelo učinkitim strelom plasira v mrežo. S tem je bil podan končni rezultat 4:2 za Beograd.

Publika je dokaj neugodno sprejela ta poraz Zagreba ter je predvsem kritizirala Živkovića, ki da je s svojo igro zakrivil poraz. V prvem polčasu se je opazila močna premoč Zagrebovcov, ki so pokazali smiselno in lepo igro, vendar pa so pred golom zelo oklevali. Lahko bi bili v tem polčasu zabili vsaj tri gole, čeprav je bil beograjski vratar izvrsten.

V drugem polčasu so bili Zagrebčani kakor izpremenjeni. Igrali so tehnično slabo in mehko ter so končno podlegli dobro razpoloženim Beograščanom. V 23. min. prvega polčasa je bil izključen zaradi surovosti beograjski igrač Stavović ter so Beograščani od tedaj naprej igrali samo z 10 možmi, so pa bili boljše kakor prej z 11.

Sodil je g. Podubsky.

Ostale nogometne tekme

Praga: Slavia: Tepitzer FC 5:1. Bohemians: Nachod 4:2. Čehie Karlin: Viktorija Žižkov 3:3. Sparta: Židenice 1:1. Viktorija Plzen: Kladno 2:1.

Dunaj: Pokalne tekme. Rapid: Astoria 8:1 (2:1). WAC: Libertas 6:3 (5:1). Ta tekma je bila v 37. min. prekinjena. Admira: Favoritner Sportklub 15:0 (9:0). Vienna: Hakoah 1:0 (1:0). FC Wien: Donau 3:2 (1:1). FAC: Wacker 3:1 (3:0). Sportklub: Post 8:2 (5:1).

Milano: Ambrosiana: Padova 1:0. Turin: Juventus: Roma 3:1.

ASK Primorje (nogometna sekcija). Danes ob 20. strogo obvezen sestanek v klubskem tajnistvu. Priiti morajo: Starec, Hagl, Bertonec I in II, Zemljak, Stanič, Jug II, Boncelj, Pišek I, Slanberger, Erman, Zemljak, Jež, Pupo, Bervar.

Bolezen zagrebškega nadškofa. Zagreb, 4. februarja. AA. O zdravstvenem stanju nadškofa dr. Bauerja je bil danes izdan naslednji bulletin: Zadnjih 24 ur temperatura ni presegala 37,4°. Utrip žile 64 do 88. Subjektivno počutenje dobro, objektivno zadovoljivo. — Prof. dr. K. Radonič, dr. J. Lochert, prof. dr. Z. Plivrić.

Nemška himalaj-ka ekspedicija. Berlin, 4. februarja. Č. Meseca marca odputuje v Nepal nemška himalajska ekspedicija. Ekspedicijo bo vodil tajnik glavne uprave nemških državnih železnik Merkl iz Monakovega. Ekspedicija hoče doseči neki 8120 m visoki vrh v gorski skupini Ranganagarbut. Potrebna finančna sredstva so v največji meri kreditirale nemške državne železnice.

slovanska rekord. Buren aplavz! Jeseniški Zupan je spet prišel na 50 m, toda spet podiral z rokami po tleh. Nato je prišel Dečman, ki je prav kar slisal razglaševalca, da je Istenič tik pred njim dosegel nov rekord. Najbrž mu je to vilo še svežih sil in tako je dosegel največje daljavo 62 in pol metra, toda žal ni vzdržal trdega doskoka in obeležal na snegu. Enaka usoda je zadela tudi neustrašnega Bevca, ki si je pomagal na 58 m. Ključnik je izboljšal prejšnjo znamko za 8 m, Jakopič je ostal na 50 m in podiral z rokami, nato pa je nastopil hunak dneva in edina nada, da se še kaj zboljša. Mladi Palme je z drugim skokom, s katerim je postavil drugi in novi jugoslovnski rekord današnjega dneva, izvozil 60metersko znamko. Buren aplavz! Hunger, ki je kot zadnji hotel slediti svojem predhodniku, se je moral po 60 m rovaljati v snegu. Ob 15.10 so bili skoki končani.

Podrobni rezultati so bili naslednji:

1. Palme Franc (SM. klub Ljubljana) 55, 60, t. 136,5;
2. Istenič Lado (SK Ilirija) 55, 56, t. 134,6;
3. Ključnik Gregor (Sp. kl. Dovje-Mojstrana) 40, 48, t. 109,7;
4. Hunger Rudolf (DSV) 54, 60 s padcem, t. 99,4;
5. Šramel Bogo (Sm. klub Ljubljana) 50, 54 s padcem, t. 95,4;
6. Jakopič Albin (Sm. kl. Dovje-Mojstrana) 50,5, 50 s padcem, t. 91,4;
7. Dečman Tone (Sm. kl. Ljubljana) 56, 62 in pol, oba s padcem, t. 68,6;
8. Bevc Edo (Sm. klub Ljubljana) 53, 58, oba s padcem, t. 65,8.

Ob 16.30 je bila pred domom SK Ilirije razglasitev rezultatov

in razdelitev pokalov ter priznanje. Pri tej priliki je predsednik JZSS ban dr. Marušič čestital vsem tekmovalcem za lepe uspehe na letošnjih državnih prvenstvenih tekmah in se zahvalil predvsem tujim, nato pa tudi domačim udeležencem. Posebej je pohvalil še poštovnovalno in idealno delo tehničnega odbora pod vodstvom dr. Pavlina in dr. Berceta, ki sta s priznano rutino dovršeno organizirala letošnji prvenstveni spored. Generalni tajnik JZSS g. Gorec je nato objavil rezultate, g. ban pa je razdelil najboljšim pet krasnih pokalov

TEDEN DNI FILMA

Slovanski film na pohodu

V zadnjem času vedno bolj prodira v svet slovanski film. Rusija, Češkoslovaška in Poljska imajo lastne produkcije, ki prav nič ne zaostajajo za zapadom. Prednjačijo mu pa po močni vsebini in načinu podajanja.

Svojo posebnost imajo ruski filmi. Njih fotografija je ostra in dovršena. Govor je omejen le na najnujnejše, vse drugo opraviča slika in godba.

Zal da je danes na filmskem trgu še malo slovanskih filmov. Med onimi, kar jih je pri nas v prometu, je gotovo največji ruski film »Pot v življenje«, ki ima za snov življenje zapuščene dece, ki je ograjala ruska mesta in deželo. To filmsko delo je v svetu sprlo svoje posebne vsebine vzbudilo ogromno zanimanje.

Poljski film je v tehniki sličen ruskemu med tem ko ima češkoslovaški še vedno smer zapadne produkcije.

Doslej smo v Ljubljani od slovanskih filmov imeli priložnost gledati tri poljske in dva češka, a v kratkem bomo dobili prvi ruski film. Ruska filmska produkcija je že stara, vendar pa se ni uveljavila na zapadu. Vzrok je v tem, da so bili ti filmi bolj ali manj tendenciozni. Nova ruska produkcija pa je prilagojena za svetovni trg in obeta, da bo močno konkurirala zapadni, posebno nemški produkciji.

Greta Garbo

kot kraljica Kristina v najnovejšem filmu iz zgodovine njene švedske domovine

Prebujene strasti

V režiji Ericha Waschnecka je bila izdelana filmska drama iz življenja mladih »Sportne«, ki je zbudila precej zanimanja in bila lani nagrajena v Milanu na razstavi z zlato kolajno za filmsko umetnost.

Mlada dekleta na soncu, v vodi, v čolnu. 18 ljubkih deklet živi daleč proč od cestnega prahu ob jezeru v kraljestvu prirode. Osnovale so si svoj vesela klub »Jezerke lastovke«. Z njimi je tudi njihova kapitanica Hana, ki trenira z njimi in jih vodi. Med mladenci pa je ena, ki ne deli veselja s tovarišicami. To je maturantka Krista. Njo mori neka skrivnost. Kljub temu da je dobra dijakinja, na splošno začudenje pri maturi pade. Duševno pobita neče več sodelovati pri treningu. Ne sme nikamor in neče priznati, da pričakuje dete.

Samo eden več za njeno skrivnost. Njen holski tovariš. Ta ji svetuje, naj si poišče

zdravniško pomoč, ki ji edina lahko pomaga iz zagate. Že pristane na to, a v zadnjem trenutku se premisli.

Kapitanici Hani ponašanje Kriste ni všeč. Da jo opomni na dolžnosti, začne z njo strog trening. Krista ne prenese tega in se zruši v duševni in telesni slabosti in prizna svoje stanje. Dekleta se zavzamejo za Kristo in Hana sporoči očetu resnico. Ko nastopi mrak, je že vse dobro in urejeno s pomočjo postržovalnih tovarišic.

V tem filmu, ki ga lahko imenujemo dekliški film, ker v njem nastopajo samo dekleta, je nešteto naukov potrebnih vsakemu dekletu in materam. Glavni akterji so Theodor Loos, Karin Hazak, Helmut Kionka in Ali Ghitto. Glasbo je skomponiral Arthur Rebner.

Filmski drobiž

Nova velika opereta Geze Bolvarja se imenuje »Ne poznam te, a ljubim te«.

IZ ARHITEKTURE

K popolnejšemu pojmovanju stanovanja

Pretežna večina ljudi si predstavlja s pojmom »stanovanje« kar pač običajno vidi po starih in, žal, tudi po novjših hišah v mestu, okolici in na deželi, kar pa tudi pri danih razmerah zdaleka ne predstavlja vsilika dosegljive udobnosti, zdravja in veselja: nekoliko prostorov, odsekanih po stenah, strop in tleh od zunanjsčine, z dvema ali tremi odprtimi za dostop oseb, luči in zraka. Kje so nameščene te odprine, kam vodijo, koliki so prostori, vsa ta vprašanja so lastniku in so bila najbrže projektantu deveta briga. Odločilo je samo, da smejo nazvati tako reč dvo- ali večsobno stanovanje ter da lahko zahtevajo in prejema temu ustrezajočo najemnino.

Pri smovanju, pri oddaji in najemanju stanovanj polagajo ljudje vse premalo pažne na pritlikline. Če poleg sob in kuhinje uvažujemo še običajne stranske prostore: kopalnico, stranišče, shrambo za jedila, poselsko sobico in kvečjemu še predsobo, potem je to že širok pojem stanovanja. kakor je ustaljen že samo v visokih glavah namišljenih strokovnjakov.

Skoro nihče se pa ne zaveda, da tvori del stanovanja tudi vrt, smotreno nameščen in uporabljen in sicer prav tako uvaževanja vreden del stanovanja, kakor soba ali kuhinja; zakaj v označbo »stanovanje« moramo vključiti brezizjemno ves prostor, koder se kretamo. Pri tem pa je jasno, da moramo s svojega stališča upoštevati vrt le polovično, ako se po njem spreha še druga stranka in pralnice, v kateri pere tudi še tretja stranka, le tretjinsko. V koliko je izvesten del stanovanja naš, lahko prav priprosto izračunamo in izrazimo v odstotkih, ako delimo število 100 s številom strank, ki jim je dotični del stanovanja na razpolago. Svojo kuhinjo n. pr. uporabljamo sami torej 100:1=100, uporabljamo jo stoddostno; sušilnico pa souporabljamo še s štirimi strankami, torej 100:5=20, 20% sušilnične vrednosti je naših. Čim bolj se oddaljujemo od središča stanovanja, tem manj je našega, in ko končno stopimo na cesto, lahko z veseljem ugotovimo, da je tudi ta naša, ker se tudi tod kretamo; vpraša se le koliko? Račun je enostaven in odgovor jasn: neskončno malo!

Nekoliko sem zašel, toda hotel sem samo predložiti, zakaj ne gre ločiti pojmov »vrt« in »stanovanje«, ko se da z malo zlobe ta pojem raztegniti celo tja do javne ulice. Prav za prav ne moremo niti hiše točno oddeliti od vrta. Še več, čim milejši je ta pre-

Glavni vlogi imata Willy Forst in Magda Schneiderjeva.

»Kralj Mont Blanc« je naslov filma, ki pride v kratkem tudi k nam. Sodelujejo samo znani turisti, med temi Sepp Rist. žensko vlogo ima Brigita Hornjejeva. Režija vodi dr. Franck. Glasbo je znana komponista Schmidt-Gentnerja.

Vlasta Burjan, znani češki komik, je angažiran za film »Junak ene noči«. Film se snema v znanih Barrandovskih ateljih. Režija je poverjena Fricu.

V Parizu se snema velik film iz Orienta »Rdeči sultan« (Abdul Hamid).

Douglas Fairbanks prične že ta mesec snemati svoj prvi angleški film »Konec Dona Juana«.

Novi film Jana Klepure bo kmalu končan in izročen prometu. Film ima naslov »Zastor se dvigne«. Godbo je skomponiral Robert Stolz. Film režira Carmine Gallone. Partnerica Jana Klepure je Marta Eggerthova.

Paramountova produkcija filmov pravi pravi film o ugrabitvi Lindberghovega otroka.

hod, tem udobnejše nam je prebivati v stanovanju.

Zamislite si to le vrsto: sobe, predsoba s steno vso odprto in zastekleno proti pokriti ploščadi, nato odprta terasa ograjena z nizkim zidcem, nadalje latnik, ki loči zelenjadni vrt od trate s kopalnim bazenom ter vodi k vrtni utici. Kje naj tu potegnemo ostro mejo? Mi je ne moremo, le vreme in letni časi jo rišejo in premikajo, in to le dozdnevno. Tudi ko utripa življenje le še okoli ognjišča ali ko človek išče strehe ob poletnih nalivih, še drži razgled in zrak in pričakovanje.

pa tudi če so vrtni predeli stanovanja v gotovih časih neuporabljivi ali celo nevidni ob gosti megli in v temnih nočeh, kdo nam daje pravico, da jih ločimo od vrednote »stanovanje«? Ali bi si kdo upal trditi, da stranišče ni polnovreden del stanovanja, ker ni vedno zasedeno?

Videli smo prej prehod iz zaprte sobe v prosto naravo, toda tudi z nasprotne strani zmagovito prodirajo vrtno kulturo proti hiši v obliki spalnih dreves, bujnih plezal, lončnic po oknih in balkonih. Da, celo v samo hišo vdirajo do slednjega prostora preko cvetličnjaka ali zimskega vrta in se vgnezdijo in grejejo okoli kuršak kot obširne zbirke ljubko-nerodnih kaktjev.

Nasadi in prostori pod streho se prepletajo, se izpopolnjujejo; to je medsebojno pronicanje dveh teles. Zato bi se ius in filozofija zamaževala, da bi ju ločila, sprla. Arhitektura ju pa veže, veže v trden sozvočen sopek, ki mu pravimo sodobno stanovanje.

Ta nazor hočem tolmačiti iz različnih, prav uporabljivih razlogov. Predvsem zaradi pravičnega ocenjevanja stanovanj: pred gradnjo, da se izognemo prebitnim izrodkom domišljije, ki jim sledi razočaranje, ker se ni zdelo v postev potrebnih ali zaželenih pritliklin; pri iskanju in najemanju stanovanj, da jih znamo medsebojno pravilno primerjati in naposled pri vseh mnogovrstnih pravnih postopkih.

Drugi, pa mogoče važnejši, zame vsakega zanimivejši razlog, da razporedim ta pojem, je manj otipljiva značaja. Včasih se pa utegne tudi abstraktnost sprevreči v konkretnost, zato morata tudi to modrovanje ne bo v škodo. Važno je, da se vsidra pojem stanovanja v tej neokrnjeni obliki v miselnost onih ljudi, ki se bavijo z načelnimi vprašanji zidave javnih in zasebnih domov. To so ponajveč izbrane osebnosti, ki sicer dajejo smer, ki pa na žalost čisto le zelo površno poznajo naloge, s katerimi se sami bavijo ali ki jih drugim zastavljajo. Zato se prenaša nešteto pomanjkljivosti s stare stavbe na novo, iz stanovanja v

stanovanje in zlo se poraja v vedno novih oblikah. Gradbeni odborniki pa ali bodoči stavbni gospodarji, prebete a prej omenjeno miselnostjo, odreja čisto sveže naloge. Ne bo se jih lotili, kdor jim ni kos, in s to samodelujočo izključitvijo nevednih je obnem za jamčen nastajajoči stavbi resničen in vsestranski uspeh. Hiše, spocete iz duha takih staveh, niso nikoli gole in puste, stalne radosti so vir, preveča jih zrak in sonce jih obseva, oboje pa je nam vsem tako zelo ljub in potrebno.

Seveda poznam »kasarnice«, tu in drugod, in vem, da ni povsod misliti na tak raj, kakor sem ga opisal. Toda košček trate, kak žarek več bi lahko odpadel tudi na najskromnejše stanovanjce. Pogoj je hoteje, temu pogoj pa vednost.

Lepo so si znali urediti stari Pompejci svoje vrtnice tudi na skromno odmerjenem prostoru. Upravičeno jih še danes prištevamo k umetninam. V boljših ali slabših posnetkih naletimo na podobne vrtnice le še v Španiji in v latinski Ameriki, v nekaterih samostanih pa tudi pri nas. V teh primerih je vedno zasajen in negovan razmeroma majhen prostor, obzidan po stanovanjskih traktih. Takemu prostoru pravimo dvorišče. No, pa si ogledajmo danes naša dvorišča! In sleherni tako zbrališče nesnage bi se zlahka pretvorilo v malo oazo sredi puščobe malte in asfalta, prijetno za sliča in oči.

O takozvanih »svetlobnih« dvoriščih, ki dajejo samo temo in smrad in ki jih oblastva še dandanes ne skuša zatrete, je pač vsaka beseda odveč!

Ni dolgo »rajalo« da je dobilo tudi naše mesto reprezentativno število palač, pokritih s tako modernimi ploščnatimi strehami. Skoraj vse so se zbrale »tam nekje« v bližini pošte. Pa stopite na stolp v Gajevi ulici in si jih ogledajte, razdrapane tlake vseh vrst, razna nasutja in prevlake, deske, vmes kak dimnik, drog za iztepanje preprog, prazne skatele od sardin, papir in druge odpadke. In to naj bi bile iz lepnotnih razlogov tako priporočene ravne strehe? Najslabši strešniki iz gline tvorijo mnogo dostojnejše pokrivalo palačam in so tudi znatno cenejše kritve. Ko bi bile vse te strehe pravilno pojmovane, in ne samo davek modri, najvišja ljubljanska kavarna bi stala sredi prekrasnega parka in stanovalci teh modernih palač bi se lahko sprehajali po svojih vrtnicah, v svoje zdravje in veselje!

Številni recepti za ozdravljenje stanovanj v danem okvirju je nepregledno in izpolnjuje vsebino mnogih debelih, lepo vezanih in zato dragih knjig. Ali brez predskokov, z dobro voljo in z nekoliko iznajdljivosti bi si mogli marsikaj udobno urediti in odstraniti pomanjkljivosti po naših stanovanjih tudi brez njih; zakaj potreba je velika vsepoved, in kjer zgrabiš, občutljivo mesto najdeš.

Ing. arh. Maks Strenar.

Uničeni milijoni

Beograd, 31. januarja.

Pravijo, da jih je bilo zelo škoda; toda ne pozna se nič. Včeraj so jih uničili tako temeljito, da po njihovih ostankih danes niti oddalec ne bi mogel slutiti, kako so bili še včeraj lepo svetli, lični, priročni, uporabni in vrhu vsega še tako poceni. Bilo jih je nekaj nad stotisoč. In to še ni vse. Za njimi so uničili še kak pol drug milijon drobnih zrn, ki so poznavalcem zelo dragocena stvarca. Zrnca so se pretvorila naravnost v prah, ono drugo pa v težke kovinske palice. Uničili so pa, kakor rečeno nad stotisoč »užigale« in okrog 40 kilogramov kamenčkov za užigala.

Naša monopolna uprava pazi zelo strogo, da se ne uporabljajo v naši državi neizgorsana užigala in neocerinjeni kamenčki. Taksa za žigovanje užigala znaša 70 do 90 Din in je tako razumljivo, da si marsikdo, ki si hoče prihraniti izdatke za užigalice, želi užigala, seveda kolikor le mogoče poceni, brez takse. Tako užigalo pa se dobi že za 20 Din in tudi ceneje. Ali je seveda ali nrejeno doma ali pa vtihotapljeno, to da lastnik tvega z njim težko globo 1200 Din, če ga naš »zeleni« čuvarki državnega monopolu zalotijo v posesti vtihotapljenega stvarca. Zaplenjena neizgorsana užigala vsepovsod, zlasti pa na meji, kjer se vtihotaplja na debelo, in ž njimi tudi ravno tako vtihotapljeni kremenčki. Tudi pri marsikaterem trgovcu se zaseže od časa do časa dober plen. Vse zaplenjeno blago pa se pošilja monopolski upravi v Beograd, ki potem odreja umčenje.

Tako so včeraj pripeljali iz monopolne uprave v beograjsko livarno »Merkur« visoke zaboje naložen tovrni avtomobil, sama zaplenjena užigala. Kakor rečeno, jih je bilo nad stotisoč in vsa so se v livarni pretopila v kovinske palice. Nato so sežgali še okoli 40 kg kamenčkov.

Ce se računa, da tako-le užigala stane povprečno 20 Din, so na ta način uničili več kot dva milijona dinarjev. Kremenčki pa se prodajajo po dinarju kos. A v 40 kg jih je okoli pol drugega milijona. Užigalski »autodaf« je potemtakem stal polčetrtilijon dinarjev, dočim so bili lastniki te vtihotapljenine že ob njeni zaplenbi kaznovani z globami, ki so v celoti znašale nad sto milijonov dinarjev. Da bi bila ta veljanska vsota tudi v resnici prišla v državno blagajno, je pač precej dvomljivo, ker

vtihotapcem navadno ni česa vzeti izvemših blago, ki se zaloti pri njih. In če se potem ta vtihotapljenina še uniči, pač nismo daleč od — izgube. Ali bi se ne dalo to blago prodati na javni dražbi, če tudi samo za ceno stroškov in takse? Država bi tako dobila svoje, kupec pa bi si potem s primerno prodajno ceno tudi znal pomagati. Čemu bi se na tak način uničevali milijoni?!

Nove sovjetske opere

Ruska »Pravda« poroča, da je na neki razpis nagrad za nove opere in balet prišlo nad 300 oper, trije baleti in osem libretov. Opere večinoma obravnavajo revolucionarne teme. Ena izmed njih ima naslov »Križarka Potemkina« ali »1905«, neka druga »Deset dni, ki so pretresli sveto« itd. Skladatelj Hipolitov-Ivanov je vložil opero »Zadnja barikada«, ki obravnava snov iz dobe zadnje pariške komune. Komponist Kadičev pa je vložil opero »Puškinova smrt«.

Vsak naročnik »JUTRA« je zavarovan za 10.000 Din!

Očaran

s tem

čudnim

„Ljubezenskim Pudrom“

Ona je imela »ljubezensko kožo«, tako je on večkrat govoril, a ni vedel, da je ona prečisto uporabljala »Ljubezenski puder« namesto, da bi se posluževala navadnih vrst pudra. Kakšna je čudovita skrivnost tega »Ljubezenskega pudra«, ki daje koži redek magnetni efekt, — ki tako opaja čustva očaranega moža?

Karkoli delate, prepričani pa ste lahko, da bo dal puder Tokalon Vaši koži po dnevu ali pri umetni razsvetljavi prirodno polt divne lepote brez bleśta ter nežno kakor puh, kar ni mogoče doseči z nobeno drugo vrsto pudra. Puder Tokalon se nežno priljeplja na kožo ter se drži vkljub potjenju, vetru ali dežju. Poizkusite »Ljubezenski puder« Tokalon še ta večer, da se prepričate o njegovem čarobnem učinku.

Mali oglasi

Kapital

Vaška bouda 1 Din, za dajanje naslova ali za šifro po 5 Din. (16)

Razno

Vaška bouda 1 Din, za dajanje naslova ali za šifro po 5 Din. (37)

Posojila

proti mesečnemu odplačevanju pri Jugoslovenski »Zemljini« zadrugi Ljubljana. Dvoletna 8 3017 16

Sobo odda

Vaška bouda 50 par, za dajanje naslova ali za šifro 3 Din. (23)

Brezplačno

dobite v sredo in soboto naslednjih dveh tednov na Vodnikovem trgu

luho iz »Juhana«

Pridite in poskusite, da se prepričate o izborni »kakovosti« domačega iz. delka. 2968 37

Telefon 2059

PREMOG suha drya

POGACNIK

Bohoričeva ul. št. 5

B. Br.: O staroavstrijskem duhu

Kadarkoli se poslovi s tega sveta kak dostojanstvenik nekdanje monarhije, so časopisi naše severne sosede polni spominov na čase veličine in slave, na one čase, ki so nepopravljivo utonili v preteklosti. Nihče jim tega ne zameri, saj jim od vsega sijaja ni ostalo drugega nego spomin. Morda je še pri nas kdo, ki ga tu pa tam obidejo slični občutki. Kolikor bolj se oddaljuje od nas leta svetovne vojne, ko se je monarhija do dobra razmahnila in izživelja v svojih predsmrtnih krčih, toliko bolj pozabljamo nje pravo obličje in bistvo in ker se staramo, so nam srca čedalje bolj polna one lepe prizanesljivosti, ki diči človeka zrele življenjske dobe. Tako bi polagoma popolnoma prišel v pozabo oni avstrijski duh, ki ga sosedje onstran Karavank in Mure radi potegujejo iz muzeja, brž ko po dunajskih cestah zadane znane črnožolte pogrebne koračnice, oznanjajo, da stara Avstrija še vedno ni popolnoma pokopana. Njene zadnje sence še vedno z medlim korakom tava po tem božjem svetu, čakajoč šumnega pogreba.

Popolnoma bi bila pozabljena cesarska veličina, in kar je glavno: temeljito bi bil iztrebljen avstrijski duh, da ni usmiljena usoda naklonila umirajočemu cesarstvu moža, ki je avstrijskega duha globoko doumel in ga zajel v nesmrtnem delu. Mož, ki je ohranil potomstvu pravega, pristnega, nepotvorjenega avstrijskega duha, je bil Jaroslav Hašek. Kdor bo v bodočnosti raziskoval zgodovino naše dobe in naših krajev, bo njegovo delo prazno, ako ne bo vseh stvari gledal skozi prizmo Haškovega Švejka.

Ti moj ljubi bog, kak smešen nestvor je bila pokojna monarhija! Svet je govoril o Avstriji, ne vedoč, da je ni in da sta mesto nje le dvojčka, od katerih eden pije, drugi plača. Plačujoči dvojček ni imel imena, opisoval so njegovo ime z dolgo državno pravno formulo: »v državnem zboru zastopana kraljevstva in dežele«, drugi pa je na vsako vprašanje v kakem pametnem jeziku odgovoril s skrivnostno besedo »nemtudum«. Zlasti

ni mogel trpeti glasov, ki se čujejo od Triglava do Vladivostoka in od Gdince do Soluna. Kdor je bil učen, je vprašanje dvojčkov rešil učeno. Govoril je o dveh državnih polovicah: cislitvanski in translitvanski. Pri tem sta bila Kotor in Dubrovnik cis, Reka in Sušak pa trans. Na drobižu smo imeli napisano 20, veljal je deset, Ljubljanci so mu rekli zeksar, Dunajčani pa šestak. Narodov je prebivalo v deželah teh dvojčkov za poln ducat, pa modrim vladalцем ni bilo dovolj Babilona, še bosanski narod so hoteli pričarati na svet. Ti narodi so seveda govorili vsak svoj jezik, toda priznanih je bilo samo pet: nemški, madžarski, uradni, državni in armadni jezik. Zaradi enostavnosti so se zadnji tri krili to stran Litve z nemščino, onstran te posvečene vodice pa z madžarščino.

Hašek je tej zmešnjavi spel labodji spev, neki drugi Čeh, davno pred njim, pa ji je dal pravico do obstoja, ko je dejal, da je tako potrebno, da bi jo bilo treba ustvariti, ako bi je ne bilo. Ta izrek je globoko resničen, toda le, ako vzamemo, da je bil svetu potreben zaščitni park, kjer je nedotakljivo in bohotno cvetela politična nesposobnost, upravna zabitost, brezdušna oholost in črna reakcija. Če je svetu še potreben tak park, naj si ustvari drugje to drago razkožje.

Oni dan je zapustil našo solzno dolino menda zadnji avstrijski feldmaršal in ta dogodek mi je dal povod za gornje razmišljanje, obenem pa me je spomnil na to, da sva se prav za prav poznala, v kolikor je poznanstvo med frajtarjem in generalom sploh mogoče šteti za poznanstvo. Bil je prijazen gospod. Stisnil mi je roko v beljaški bolnici in mi na vso moč dopovedoval, da je pomlad na Rombonu zelo lepo. Od tam sem bil namreč pribežal pred snežnimi plazovi, ušmi in pred vsem hudim. Ljudomili gospod je znal tako prepričevalno govoriti, da sem udaril s petami skup in mu pritrtil v državnem in armadnem jeziku: »Javol, ksalenc!«

Takoj po posetu ljudomilega gospoda so me poslali na zbirališče v Jezernico, da bi odšel pri prvi priliki živati lepi mesec maj, ki mi ga je zapeljivo narisal pokojni feldmaršal. Povedati moram najprej, da sem služil v starih časih pri 27. domobranskem polku, ki so mu neslani civilisti dali priimek »krompirjevec«; zakaj, res ne vem. Neke noči pa avstrijska vojna uprava ni mogla spati, pa ji je prišla prav originalna misel. Obdila nam je sedmice, dala nam kratke hlače, sive volnene nogavice in nas ogrnila v koketno pelerinico, za kapo nam je vtaknila krivčke, na ovratnik pa prišla na vsako stran polčevinašto planinski rožico očnico. V tistem trenutku smo postali c. kr. gorski strelci polk št. 2. Toda z rojstvom smo takoj dobili smrtnege sovražnika. Bili so to vojaki c. kr. gorskega strelskega polka št. 4. Ne zato, ker so bili Nemci, marveč, ker so bili enako oblečeni kakor mi. Cetovodja Zlebir je nam mlajšim najrajši pripovedoval, kako je v osmi ali deveti soški bitki naš polk moral reševati pozicije, ki jih »firarji« niso mogli obdržati. »Pa smo najprvo«, je pripovedoval četovodja navdušeno, »potolkli vse firarje, potem pa še Lahe vrgli nazaj.« »Zakaj ste jih potolkli?« sem vprašal naivno. »I, firarja bova pa vendar pobili, kjer ga dobiš«, je odvrnil ogorčen nad mojim nepoznavanjem polkovnih tradicij. Tedaj nisem dobro razumel, danes pa vem: To je bil stari avstrijski duh. Če se močno ne motim, so rekli v armadi taki stvari »Ruhmesblatt«.

V Jezernici smo imeli komandanta, ki se ni v ničemer razlikoval od drugih k. u. k. oficirjev. Tudi on je kradel in sleparil moštvo. Razen tega je imel dobro razvit smisel za korist poljedelstva. Prilastil si je bil velik del občinskega pašnika, da so ga vojaki zorali in nasadili krompir. Ograditi ga ni dal, zato pa so morali vojaki stražiti, da niso krave s pašnika hodile v škodo. Krompir je bil namenjen za komandantove odjemalce na Dunaju, zato smo ga morali čuvati kakor oko v glavi. Tudi mene je doletela čast, da sem postavil tri straže na krompirišču in jih izmenjal vsaki dve uri. Delal sem to z veliko vestnostjo: vsem trem sem v armadnem jeziku polo-

žil na srce krompir in krave, ki ga hodijo teptat in žret.

Vedeti pa je treba, da je bil Beljak priljubljena postojanka vpokojenih oficirjev. Ob izbruhu vojne jim je zavrela hrabra kri, znana še od Custozze in Solferina. Potegnili so iz naftalina svoje uniforme in se trudili, kje bi lahko napravili največ napote. Nekoč je takega reaktiviranca zaneslo mimo našega krompirišča. Straže so seveda spale, kar je bila tu navada krave pa v krompirju, kar tudi ni bilo baš redko. Uniforma je zagnala krik in vik. Ravno prav sem se pritekel, da sem čul, kako je mene in moje tri molojce poslala na raport.

Vsak si lahko misli, kako je človeku pri raportu na levem krilu: »Sauhaufen, Bagage, Banda...« Vsega ne zapisem, ker so vmes tudi zelo nečedne besede. Kazalo je, da smo že obsojeni, toda komandant je na mojem rokavu opazil trakove enoletnika in tem je bil posebno gorak. Zato je hotel meni naložiti vso poroko in me je začel spraševati: »So bile straže poučene, kaj je njih naloga?«

»Da, gospod major.«

»Kako ste jih poučili?«

Izblebetal sem v službenem jeziku molitvico o krompirju in kravah.

Strogi mož se obrne k trojici in kliče nadno vse kazni tega in onega sveta. Da bodo zaprti, dokler ne počrne in dokler jim ribizelj ne zraste na nosu. Pol začuden, pol v strahu ga poslušajo moji trije molojci. Iz majerjevih gest so končno razumeli, da jih vrli komandant nekaj sprašuje. Odprli so usta in eden izmed njih je nekaj zameketal in iz tega mek-mek sem razločil ono skrivnostno besedo »nemtudum«. Druga dva pa sta, mislim, dejala »Sa tralasca«, jamčim pa ne, ker ne znam rumunsko.

»Jaz ž njimi ne morem govoriti«, se obrne major k meni že malo bolj potolažen.

»Jaz tudi ne, gospod major«, pravim udano.

»Abteten, gotferfluhte trotelje«, je končal major raport. To so razumeli tudi ostali trije, saj so že nekaj let poslušali ljubeznivosti te v-ste. Naglo smo se izgubili vsi štirje, da bi si mogočnik ne premislil. — Da, stari avstrijski duh, to ni karsibodi.